

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 50 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, GEGUŽĖ — MAY 31, 1986

Nr. 106

Aušra Nr. 48(88)

Mes pasaulyje vieni vieni

Atviras laiškas Lietuvos kunigams ir klierikams

(Tėsinys)

Nusikalstamai elgėsi Stalinas ir visa to meto TSRS vyriausybė, viešai deklarudama tautų laisvo apsisprendimo teisę, o slapta susitarudama su Hitleriu dėl Pabaltijo valstybių ir Lenkijos pasidalinimo (Molotovo-Ribentropo paktas). Skaudžiai klysta TSRS vyriausybė šiandien, kad viešai neatsiriboją nuo to tarptautinio nusikaltimo. Negarbingai elgiasi komunistai dabar, vadindami mus baisiausiais vardais tik už tai, kad mes buvome Stalino ir jo pakalikų nusikalstamos veiklos (dabar jau dalinai pasmerktos ir Tarybų Sąjungoje) priešai ir savo krauju balsavome už Lietuvos nepriklausomybę nuo TSRS. Juk komunistų Lietuvoje tada buvo absoliuti mažuma, ir liaudis juos laikė Tautos duobkasiais.

Kad aš ne šmeižikiškus prasimanymus kuriu, o kalbu tiesą ir tik tiesą, telidujia Lietuvos KP CK Archyvas

(Partijos archyvas — PA) ir kiti rimti tarybiniai šaltiniai:
1. 1945 m. sausio 1 d. Lietuvoje buvo 3536 kompartijos nariai, iš jų tik 1127 lietuviai (mažiau nei trečdalis). (PA, f. 1771, ap. 1771-5, b. 42, l. 9).
2. 1950 m. sausio 1 d. Lietuvoje buvo 27753 kompartijos nariai, iš jų tik 7483 lietuviai — gerokai mažiau nei trečdalis (PA, f. 1771, ap. 72, b. 46, l. 63).
3. 1945 m. sausio 1 d. Lietuvos mokyklose, tame tarpe ir aukštosiose, nedirbo nė vienas kompartijos narys — inteligentų tarpe, kaip ir ūkininkų tarpe komunistų nebuvo (PA, f. 1771, ap. 1771-5, b. 42, l. 8).
4. Didžiojo Tėvynės karo metais antifašistiniam pogrindyje ir partizaniniame judėjime Lietuvoje dalyvavo 9187 žmonės. Iš jų 1442 žuvo. (P. Štaro kandidatinė disertacija „Partizaninis judėjimas Lietuvoje Didžiojo Tėvynės karo metais“. 1965 m. 243 p.).

(Bus daugiau)

NATO valstybių užsienio reikalų ministrų konferencijoje Kados užsienio reikalų ministris Joe Clark kalbasi su NATO gen. sekretoriumi lordu Carringtonu. Konferencija Halifaxe švelniai kritikavo JAV nutarimą nebesilaikyti 1979 m. SALT II ginklų kontrolės sutarimą. Vakarų Vokietijos ministras Genscher pasakė, kad JAV vyriausybė dažnai taip elgiasi, kad pakenkiama sąjungininkų vienybei. Panašiai buvo Berno žmogaus teisių konferencijoje, kur Amerika viena nepriėmė Helsinkio valstybių baigiamojo dokumento.

Afrikos valstybės reikalauja paramos

New Yorkas. — Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja svarstė specialioje sesijoje Afrikos kontinento problemą. Afrikos Vienybės organizacija pareikalavo tokios sesijos, norėdama didesnės paramos iš turtingųjų pasaulio valstybių savo programai, kuri siekia ekonominio atsigavimo. Iki 1990 metų Afrikai reikėtų 128.1 bil. dol. paramos. Iš Vakarų Afrikos vadai tikisi apie 80 bil. dol.

Daug rūpesčių Afrikos vyriausybės sukelia dažnos sausras, bado pavojus. Afrikos Vienybės raporte sakoma, kad valstybės padarė nemažų klaidų, tačiau dabar pasiryžusios „pasitempti“ ir „sumobilizuoti savo vidaus resursus“.

Vakarų valstybės šaltiniai pažįturė į šią Afrikos programą. Valstybės sekretorius Shultz savo kalboje nurodė, kad biudžetų apkarpymai palietė pačią Ameriką, buvo sumažintos vidaus programos, o taip pat ir išpareigojimai užsieniui. Jei mes išlaikysime savo dabartinę paramą Afrikos šalims, ir tai Amerikos piliečiai reikalauja, kad ta parama būtų protingai sunaudota, pasakė sekretorius.

Amerikos vyriausybė pagyrė Afrikos pareiškime minimą pasiryžimą išvystyti laisvosios rinkos sistemą ir privačios iniciatyvos principus. Komentatoriai nurodo, kad daug vargstančių Afrikos valstybių metėsi į labai nenaudingus „socializmo“ projektus, turėjo daug nuostolių iš valstybinių programų, kuriems įvykdyti žmonės netu-

Pokalbio dalyviai vieningai pabrėžė reikalą toliau plėsti Apaštalo Sosto ir Lenkijos tarpusavio santykius, vystyti dialogą tarp Bažnyčios ir valstybės. Arkivysk. Poggi buvo nuvykęs į Varšuvą atsišveikinti su Bažnyčios ir valdžios atstovais.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pagal susitarimą Sovietų Sąjunga išleisdžia 117 žmonių susijungti su savo šeimomis. Daugiausiai yra žydų, antroji vietoj ukrainiečių. Taip pat pranešė Dorchester, Mass., laikraštis, kad atvyksta pas brolių Teodorą Sakalauską, 48 metų amžiaus, ir žmoną Teresę ir duktę Aida. Jo tėvas gyvena Kalifornijoje.
— Gegužės 21 d. Lietuvoje mirė rašytojas, dramaturgas Juozas Grušas, romanų, novelių, daugelio dramaturgijos veikalų autorius.

— Brazilijoje iš pareigų pasitraukė žemės reformos ministras, kurio planams pasipriešino prezidentas J. Sarney.

— Nikaragvos prezidentas D. Ortega, pasakė, kad jo vyriausybė pasiryžusi tartis dėl ginklų kontrolės Centrinėje Amerikoje, jei bus susitarta dėl manevrų, užsienio bazių ir patarėjų. Nikaragva priešinga Amerikos veiklai Hondure.

— JAV ir Ispanija pradės liepos 10 d. derybas dėl amerikiečių kareivių skaičiaus Ispanijos teritorijoje sumažinimo. Ten šiuo metu trijose aviacijos ir vienoje karo laivyno bazėje yra 12,500 amerikiečių.

— Los Angeles Holokausto studijų centras paskelbė, kad vietoje Amerikoje yra platina, atvirlaiškiai su Kurt Waldheimo nuotrauka vokiečių karininko uniformoje. Laiškai siunčiami prezidentui Reaganui su įrašu „Amerika sako „ne“ Waldheimui“. Vyriausybė raginama paskelbti, kad Waldheimas negalės lankytis Amerikoje.

— Argentinos karo laivas nusikandino vieną Taivano žvejų laivą ir vieną sužalojo, nes jie gaudė žuvis artčiau negu 200 mylių nuo Argentinos krantų.

— Kostarika paskelbė, kad ji išleis buvusius Nikaragvos „kontras“, kurių 160 padėjo ginklų ir pasidavė. Jiems bus duodami kelionės dokumentai. Kostarika tačiau laikys sukilėlių vadą Eden Pastorą, kuris gegužės 16 paskelbė nutraukęs kovą prieš sandinistų valdžią Nikaragvoje.

Ekonomika auga

Washingtonas. — Prekybos departamentas paskelbė, jog balandžio mėnuo parodė Amerikos ekonominio atsigavimo ženklus. To mėnesio augimas yra 1.5 nuoš. Daugiau fabrikuose užsakoma prekių, daugiau statoma naujų namų, žmonės daugiau perka. Daug prisidėjo prie šio augimo naftos kainų nukritimas, užsienio sumažėjusi dolerio vertė ir žemesnė infliacija namie. Yra vilties, kad šis atsigavimas nusitęs ir ateinančiais metais, kada metinis augimas bus 3.75 proc.

užsienio kraštų tapo Kados, Porto Rikos interesų gynėju. Stebėtojai mano, kad Deaveriui daugiausia pakenkė tai, kad jis atstovauja ir Saudi Arabijos interesams Washingtone.

Objektyvaus jo veiklos tyrinėjimo pageidavo ir pats M. Deaver, kuris tvirtina, kad nebuvo jokio „interesų konflikto“ ir jis jokių įstatymų nepažeidė.

Privatūs ginklų kontrolės stebėtojai

Maskva. — Sovietų oficialioji spauda dažnai pabrėžia, kad Amerikoje yra daug gerų amerikiečių, su kuriais būtų galima susikabinti, jei ne ta reakcinga, imperialistinio kurso vyriausybė. Buvo labai apsidžiaugta, kai pernai Nobelio medicinos premija buvo paskirta pasaulio gydytojų, nusistatusių prieš branduolinius ginklus, draugijai. Premija atsiėmė vienas

amerikietis ir vienas sovietų gydytojas.

Trečiadienį Maskva paskelbė, kad Sovietų Sąjunga leis amerikiečiams mokslininkams įrengti stebėjimo stotis prie sovietų branduolinių ginklų poligono, kuris yra 90 mylių į vakarus nuo Semipalatinsko, Kazachstane. Čia amerikiečiai galės įrengti tris seisminio sekimo stotis ir stebėti sovietų bandomuosius sprogdinimus. Tuo pačiu Washingtonas turės leisti sovietų mokslininkams įrengti panašias stoteles Amerikoje. Pranešime pabrėžiama, kad tai nėra dviejų vyriausybių susitarimas, bet — privačių grupių. Susitarimą pasirašė sovietų Mokslų Akademijos viceprezidentas Yevgeny Velichov ir Adrian W. DeWing, kuris yra Natural Resource Defence Council pirmininkas New Yorke. Ši taryba įsisteigė 1970 m. 50-ties advokatų ir mokslininkų iniciatyva. Dabar organizacija turi 62,000 narių, jos centras New Yorke, o skyriai veikia dar San Francisco ir Washingtono. Organizacijos tikslas kovoti už ginklų kontrolę, gamtos apsaugą ir viešąją sveikatą.

Pirmininkas DeWing yra New Yorko teisininkas. Jis pripažino, kad taryba svarstė šį klausimą su vyriausybės atstovais prieš vykdamą į Maskvą. Valstybės departamentas nesipriešinęs tokiam planui, nes Amerika visada reikalaujavo teisės kontroliuoti, inspektuoti sovietų atominės pramonės veiklą, įtardama, kad sovietai sukčiauja ginklų kontrolės susitarimuose, slepia naujų ginklų gamybą ir jų bandymus. JAV vyriausybė tačiau nurodė tos tarybos atstovams, kad šis susitarimas leis Amerikos Nevados dykumoje veikti sovietų valdžios parinktiems mokslininkams, kada Sovietų Sąjungoje stebėtojai bus privati piliečiai.

Ši Natūralių Resursų Gynybos taryba turės gauti lėšų tu stebėjimo stotelių įrengimui Sovietų Sąjungoje. Bus bandoma lėšas gauti iš privačių šaltinių. Frank von Hippel, tarptautinių reikalų profesorius Princetono universitete, kuris dalyvavo Maskvos derybose, pareiškė, jog sovietų stotys būtų greičiausia įsteigtos Kalifornijos universiteto privačioje nuosavybėje. Čia dirbtų sovietų mokslininkai. Kaip žinoma, sovietai yra sustabdę iki rugpjūčio 6 d. savo branduolinių ginklų bandymus, reikalaujanti, kad bandymus sustabdytų Amerija. Šiai bandymai daugiausia reikalingi, ieškant ir išvykstant savo Strateginės Gynybos (žvaigždžių karo) ginklus.

KALENDORIUS

Gegužės 31 d. Koncijus, Petronėlė, Gintautas, Agilė.
Birželio 1 d.: Kristaus kūno šv., Justinas, Fortunata, Dan-guotas, Galinda.

Birželio 2 d.: Marcelinas, Blandina, Ažuolas, Auksuolė.
Birželio 3 d.: Karolis L., Oli-va, Taukantas, Develta.

ORAS

Saulė teka 5:19, leidžiasi 8:17.

Saulėta, temperatūra diena 80 l., naktį 65 l.

KATALIKAI PASAULYJE

Gimtadienis

Gegužės 18 d. yra popiežiaus Jono Pauliaus II gimtadienis. Šventajam Tėvui suėjo 66-eri metai amžiaus. Popiežių šia proga pasiekė nesuskaitomi sveikinimai iš viso pasaulio, spauda, radijas ir televizija apytę ryškesnius Karolio Wojtylos gyvenimo ir ypač jo pontifikato bruožus. Vatikano radijus tuos bruožus labai vaizdžiai išryškino garsusis prancūzas katalikas rašytojas Andre Frossard, artimai pažįstantis popiežių ir parašęs didelio pasisekimo susilaukusią knygą „Dialogas su Jonu Pauliu II“. Jis išskėlė tris pagrindinius Karolio Wojtylos pontifikato bruožus: rūpinimąsi Bažnyčios vienybe, Bažnyčios mokslo apsaugojimą nuo nukrypimų ir žmogaus teisių gynimą.

Maldos už Ukrainą

Romoje reziduojantis ukrainiečių kardinolas Lvovo arkivyskupas Miroslavas Lubacivskis laišku kreipėsi į viso pasaulio vyskopus, prašydamas pavesti savo tikinčiųjų maldas ukrainiečių tautai ištikčiai skaudžios branduolinio sprogimo katastrofos Černobylyje. Deja, — rašo kardinolas Lubacivskis, — neturime pilnų žinių apie žuvusius šioje katastrofoje, nežinome taip pat, koks skaičius žmonių artimoje ir tolimesnėje ateityje bus paliesti katastrofos pasekmėmis. Mums nėra leidžiama pasiūlyti medžiaginę pagalbą ir taip palengvinti nelaimės palie-stųjų kančias.

Sekminių budėjimas

Nemažiau šimto tūkstančio Romos vyskupijos tikinčiųjų buvo maldos budėjime, kuris gegužės 17 d. įvyko Šv. Petro aikštėje. Šio maldos budėjimo iniciatyva kilo iš paties popiežiaus, kuris, kaip Romos vyskupas, troško drauge su savo vyskupijos tikinčiaisiais

atžymėti Sekminių dieną. Kaip pažymėjo popiežiaus vikaras Romos miestui kardinolas Poletti, Šventasis Tėvas tuo pačiu norėjo atkreipti ypač pasauliečių tikinčiųjų dėmesį į Sekminių dienos reikšmę visai Dievo tautai, tai yra kiekvienam krikščioniui, dalyvaujantiems Bažnyčios vykdomoje evangelizacijos misijoje. Šią misiją Bažnyčia per apaštalus pradėjo pirmąją Sekminių dieną, įvykus Šventosios Dvasios atėjimo stebuklui.

„Informacija ir tiesa“

Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Casaroli popiežiaus vardu laišku pasveikino Segovijoje vykstančios 34-osios Ispanijos Socialinės savaitės dalyvių, kurie savo darbam yra parinkę temą: „Informacija ir tiesa“. Kardinolas laiške linki, kad ši Socialinė savaitė patarnautų tiesos ir laisvės vertybių bei ataskomybės jausmo ugdymui informacijos srityje. Atkreipęs dėmesį, kad informacijos priemonės yra vienas svarbiausių įrankių viešajai nuomonei formuoti, kardinolas reiškia viltį, kad Ispanijos Socialinės savaitės dalyviai reikiamai atsižvelgs į būtinumą informacijos veiklą pagrįsti moralinėmis ir religinėmis vertybėmis, pagarba gyvybei ir šeimai, rūpesčiu ugdyti taiką, teisingumą ir tautų tarpusavio solidarumą. Tik tokiu būdu, pažymi kardinolas, bus formuojama sveika viešoji opinija, atsivėrusi tiesai.

Vatikano — Lenkijos dialogas

Arkivyskupas Luigi Poggi, ilgus metus vadovavęs Vatikano delegacijai, palaikantiems nuolatinius santykius su Lenkijos valdžia, dabar paskirtas naujuoju popiežiaus nuncijumi Italijoje, Varšuvoje aplankė generolą Jaruzelski.

Is Ateitininku Ryvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

ŠALKAUSKIO GIMIMO ŠIMTMETIS PAMINĖTAS WASHINGTONE

(Iš dr. Adolfo Damušio paskaitos)

Gegužės 16 dieną suėjo šimtas metų, kai gimė Stasys Šalkauskis, filosofas, pedagogas, ideologas, Lietuvos katalikų mokslo akademijos pirmininkas, buvęs Ateitininkų federacijos vadas, paskutinis Vytauto Didžiojo universiteto Rektorius. Šalkauskio šimtmečiui pažymėti Washingtono ateitininkai gegužės 10 dieną Dominikonų salėje surengė dr. Adolfo Damušio paskaitą, kurioje prelegentas iš Chicago labai praeidant apžvelgė šio žymaus tautos mąstytojo svarbiausias mintis, idėjas.

Dr. Damušis apibūdino Šalkauskį kaip filosofinio išsilavinimo, intuityvaus išvalgumo idealistinę realistą, kuris artimų vienintelių remiamas sąstingai gairėmis lietuvių tautos kelią.

Šalkauskis anksti susidomėjo filosofija. Jis buvo gerai susipažinęs su Vladimiro Solovjovo idėjomis, skelbusiomis rusų idealistinę filosofiją krypti, mistizmo dvasia ir transcendentini mąstymu. Studijuodamas vakaruose, Šalkauskis pasidavė, kaip sakė dr. Damušis, Tomo Akviničio racionalizmui, logikiam protavimui. Tomas ieškojo savo idealams atramos žemėje. Tomo mokslas priartinęs Šalkauskio dmesį prie regimo pasaulio ir tuo būdu jo samoneje sūbrendusi loginio protavimo ir intuityvaus pažinimo sintezė. Šalkauskio skelbtos idėjos siekė žmogaus ir Dievo suderinimo.

Jau 1919 metais, dar būdamas filosofijos studentu Šveicarijoje, prof. Stasys Šalkauskis sudarė planą numatomiems veikalams iš jam svarbioms sritims. Tas planas randamas Vilniaus universitetui padovanotame Šalkauskio archyve. Apie tai rašo „Minties“ leidyklos leidinys „Būtis ir laikas“, pasirodęs 1983 metais.

Būdamas 33 metų Šalkauskis susidarė daugelį metų planą, kurį jis labai stropiai vykdė. Tarp jo užsimotų darbų paminėtini „Filosofiškoji lietuvių terminija“, „Ižanga ir filosofija“, „Gnoseologija“, „Ontologija“, „Teodiceja“, „Psichologija“, „Logika“, „Eti-

ka“, „Estetika“, „Filosofijos istorija“... Kai kuriuos sumanytus darbus Šalkauskis įvykdė. Jis parašė filosofijos lietuviškos terminijos sudarymo studiją, parušė filosofinių terminų žodyną, parašė estetikos kursą, filosofijos įvadą. Parašė ir paskelbė daug straipsnių lietuvių tautos likimo klausimais, pedagogikos reikalais. Kaip dr. Damušis savo paskaitoje pažymėjo, Šalkauskis buvo pirmasis lietuvių tautos istoriosofas. Visus svarbiausius darbus Šalkauskis sukūrė profesoriaudamas Kaune teologijos-filosofijos fakulteto filosofijos skyriuje, kurs buvo tapęs idealistinės kūrybos židiniu. Tačiau, — sakė dr. Damušis, to gilaus proto tautos istoriosofa galingi sparnai buvo kiek pakirpti, vyriausybei universiteto filosofijos skyriaus etatus sumažinus beveik pusiau.

Šalkauskio mokiniai universitete, sakė Damušis, pasisavino savo mokytojo precizišką minties išreiškimą, taipgi sistemingą terminologiją ir jos vidinę gilia reikšmę. „Pilnutinė demokratija, gyvenimo pilnatvė, pilnutinė asmenybė“, sakė Damušis, yra Šalkauskio sukurtos sąvokos ir jos iškiepytas prasmingas turinys.

Šalkauskis keliais atžvilgiais buvęs panašus į didžiuosius filosofus Sokratą ir Platoną: veiklos ploto, dmesiu politikai ir kai kuriais asmeniniais planais. Tų graikų filosofų veiklos plotas buvęs tarp netobulos tikrovės ir tobulo idealo. Jis domėjosi ir politika. Visa tai nebuvo svetima ir Šalkauskiui. Kaip ir šie filosofai, Šalkauskis buvo idealistinės krypties filosofas. Gyvenamo momento reikalavimus bei uždavinius jis siūlė spręsti pagal principų reikalavimus. Pavyzdžiui, Šalkauskis nepritarė 1926 metų gruodžio 17-tos perversmui, jis kritikavo jam artimus krikščionis demokratams už suteiktą pritarimą tam perversmui ir tuo būdu prisidėjęs prie demokratijos panaikinimo ilgam laikui. Tas perversmas buvęs klaida, teigė Šalkauskis, ir

jis atvirai ir tiesiai smerkė prisidėjimą prie jo įvykdymo. Svarbius Šalkauskio siekimas, sakė Damušis, buvo žadinti lietuvių visuomenėje idealą tautai tiesiai. Siekdamas to idealo filosofas bandė įvertinti tikrovę ir kelti ūkinį, kultūrinį, politinį ir dvasinį bei religinį gyvenimą. Tas jo pastangas liudija profesorius raštai, kaip „Tautybė, patriotizmas ir lietuvių tautos pašaukimas“, „Lietuvių tautos ugdymo uždaviniai“, „Geopolitinė Lietuvos padėtis ir lietuvių kultūrinė problema“, „Lietuvių tauta ir jos ugdymas“.

Savo idėjoms skelbti ir įgyvendinti Šalkauskis atkreipė savo žvilgsnį į Ateitininkų sąją, kilusį 1910 metais. Paruošdamas suformuluotą ateitininkų ideologiją, Šalkauskis skatino ypač jaunomene ugdyti tvirtą valią, šviesu protą ir jautrią širdį. Jis nurodė, kad pilnutinei asmenybei yra būtinas gamtinių, kultūrinis ir religinių veiksmų derinys. Netinka remtis vien prigimtimi, nes tai būtų vien natūralizmas, nesiremtina vien kultūra, nes tai būtų vien humanizmas, ir nesiremtina vien religija, nes tai būtų vien pietizmas. Kaip pažymėjo prof. Damušis, Šalkauskis skelbė, kad tik suderintas prigimties, kultūros ir religijos pradų veikimas apima visumą ir sudaro asmenybės pilnatvę ir drauge gyvenimo pilnatvę. Šalkauskis kvietė ateitininką ir iš viso krikščioniškai apsisprendusią inteligentiją bendradarbiauti su darbininkija ūkininkija tautinio solidarumo dvasia, nes socialinis tautos solidarumas, teisingumo dvasia ir siekimas bendrojo gėrio yra dalykiški tautos atsinaujinimo Kristuje veiksniai.

Prof. Adolfo Damušis savo paskaitos pabaigoje priminė prof. Juozo Brazdžionio viename Šalkauskio minėjime pasakytą posakį: „Kai užena didžios sauros, gelbsti gilūs šuliniai“. Prof. Stasys Šalkauskis esąs lietuvių tautoje tas gilus šulinys, iš kurio ir šiuo metu semiamės gausaus vandens mūsų tautos stiprybei.

Jubiliejiname Ateitininkų kongrese prie vėliavos Dalia Garūnaitė, Jonas Prunskis ir Vida Kašubaitė.

Nuotr. R. Musonytės

ATEITININKŲ SEIMOS ŠVENTĖ

Los Angeles Ateitininkų Seimos šventė įvyko balandžio 20 d. Iškilmės prasidėjo kunigo Bartuškos aukojamomis šv. Mišiomis. Po pamaldų ateitininkai ir svečiai pasilikė bažnyčioje, kur Andrytė Mičiulytė, Rima Prišmantaitė ir Laima Žemaitaitė davė moksleivių ateitininkų pasižadėjimą. Sveikiname naujas moksleives!

Parapijos salėje sendraugių pirm. Motiejūnas pradėjo oficialią šventės dalį. Jis padėjo visiems prisidėjusiems prie Los Angeles ateitininkų veiklos. Pareiškė, kad ši Seimos šventė yra skirta prisiminti ir pagerbti a.a. kun. Petrą Celiešų. Visi susirinkę atstovai ir pasimeldė už jo sielą.

P. Motiejūnas pakvietė moksleivių ateitininkų globė-

jis atvirai ir tiesiai smerkė prisidėjimą prie jo įvykdymo.

Svarbius Šalkauskio siekimas, sakė Damušis, buvo žadinti lietuvių visuomenėje idealą tautai tiesiai. Siekdamas to idealo filosofas bandė įvertinti tikrovę ir kelti ūkinį, kultūrinį, politinį ir dvasinį bei religinį gyvenimą. Tas jo pastangas liudija profesorius raštai, kaip „Tautybė, patriotizmas ir lietuvių tautos pašaukimas“, „Lietuvių tautos ugdymo uždaviniai“, „Geopolitinė Lietuvos padėtis ir lietuvių kultūrinė problema“, „Lietuvių tauta ir jos ugdymas“.

Savo idėjoms skelbti ir įgyvendinti Šalkauskis atkreipė savo žvilgsnį į Ateitininkų sąją, kilusį 1910 metais. Paruošdamas suformuluotą ateitininkų ideologiją, Šalkauskis skatino ypač jaunomene ugdyti tvirtą valią, šviesu protą ir jautrią širdį. Jis nurodė, kad pilnutinei asmenybei yra būtinas gamtinių, kultūrinis ir religinių veiksmų derinys. Netinka remtis vien prigimtimi, nes tai būtų vien natūralizmas, nesiremtina vien kultūra, nes tai būtų vien humanizmas, ir nesiremtina vien religija, nes tai būtų vien pietizmas. Kaip pažymėjo prof. Damušis, Šalkauskis skelbė, kad tik suderintas prigimties, kultūros ir religijos pradų veikimas apima visumą ir sudaro asmenybės pilnatvę ir drauge gyvenimo pilnatvę. Šalkauskis kvietė ateitininką ir iš viso krikščioniškai apsisprendusią inteligentiją bendradarbiauti su darbininkija ūkininkija tautinio solidarumo dvasia, nes socialinis tautos solidarumas, teisingumo dvasia ir siekimas bendrojo gėrio yra dalykiški tautos atsinaujinimo Kristuje veiksniai.

Prof. Adolfo Damušis savo paskaitos pabaigoje priminė prof. Juozo Brazdžionio viename Šalkauskio minėjime pasakytą posakį: „Kai užena didžios sauros, gelbsti gilūs šuliniai“. Prof. Stasys Šalkauskis esąs lietuvių tautoje tas gilus šulinys, iš kurio ir šiuo metu semiamės gausaus vandens mūsų tautos stiprybei.

Mūsų tautos stiprybei.

Juozas B. Laučka

ARTEJANT PRIE GALO

Už savaitės įvyks Lipniūno kuopos šventė Jaunimo centre. Antradienį, birželio 10 dieną, 7:30 v.v. kun. Zaremba atnašaus šventas Mišias Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Įžodį duos moksleivių ateitininkų egzaminus išlaikę kandidatai ir taps kuopos nariai. Akademine dalyje bus apzvelgiama kuopos veikla. Visuomenė bus supažindinta su nauja, 1986-87 metų kuopos valdyba. Šalia prakalbų bus ir kūrybingų pasireiškimų: kuopa apleidžiantieji ketvirtokai šventės proga suvaidins specialiai paruoštą pjesę. Kuopa kviečia ne vien savo narius, ju tėvus ir senelius, bet ir kitus, kuriuos moksleivių ateitininkų veikla domina.

Kitos Lipniūno kuopos žinios: vakar įvyko paskutinis eilinis susirinkimas. Pas kuopos pirmininką Joną Račką kandidatai perskaitė savo temas — tai pagrindinė dalis kandidatų egzaminų — ir atsakinėjo į klausimus. Sekė einamieji reikalai — atsivėlgiant į mokyklinės žurnalistikos naujesnes madas ir pasisekimus, kuopa šimet susuks savo laikraštėlį — vaizduojstę. Šis formatas esąs labiau palankus bendrų pasikalbėjimų perdavimui bei akimirksnių minčių pasidalinimui. Toliau: 1986-87 valdybos ir atstovų Nepaprastųjų konferencijai rinkimai. „Draugą“ ruošiant spausdinti, duomenys dar buvo nežinomi.

Garbė Kristui!
Gytis Liulevičius

ATEITININKŲ STOVYKLOS

Birželio 22 - liepos 6 d. — moksleivių stovykla Dainavoje.
Liepos 6 - 20 d. — jaunučių stovykla Dainavoje.
Liepos 20 - 27 d. — sendraugių stovykla Dainavoje.
Rugpjūčio 10 - 15 d. — Jubiliejinė stovykla Dainavoje.
Rugpjūčio 15 - 17 d. — Nepaprastųjų konferencija Toronto, Kanadoje.

MOKSLEIVIŲ STOVYKLA

Moksleivių ateitininkų stovykla vyks šiais metais Dainavos stovyklavietėje nuo birželio 22 d. iki liepos 6 d. Į stovyklą kviečiami lietuviškai kalbantieji moksleiviai ir moksleives nuo 9- to iki 13- to skyriaus. Registracija jau vyksta ir tęsis iki birželio 15- tos dienos. Kadangi stovyklautojų skaičius ribojamas, prašome registruotis kuo greičiau, kad jums nepritrūktų vietos. Jei, kol kas, neturite registracijos anketų, kreipkitės į savo kuopos valdybą arba skambinkite MAS CV pirm. dr. Daliai Katiliūtei-Boydstonienei (312) 434-0298.

CHICAGOS SENDRAUGIŲ
DĖMESIUI

Chicago ateitininkai sendraugiai, planuojantieji vykti į Ateitininkų federacijos vyriausios valdybos organizuojamą Nepaprastųjų konferenciją Toronto, Ont. (rugpjūčio 14-17 d.) kviečiami registruotis pas Chicago ateitininkų sendraugių valdybos sekretorę Valeriją Žadeikienę, tel. (312) 424-4150. Sekretorės adresas — 4048 W. 91st Place, Oak Lawn, IL 60453. Užsiregistravusieji gaus įgaliojimus atstovauti Chicago ateitininkų sendraugių skyriui.

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 927-0600
Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudokis kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-6
antr. ir penkt. 10-4, šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; 466-2581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 WA 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JUVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 588-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-licance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIUS 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS
DR. IRENA KYRAS
PROSTHODONTICS — karūnelės,
tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
DR. LAURA KYRAS
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDIS
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill.
Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesuñdami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožiūra. Neunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už šelbimų turinį netaisako. Šelbimų kainos prišuntinamos gavus prašymą.

AUTOBUSU Į DAINAVĄ

Moksleiviai ateitininkai, kurie iš Chicago į moksleivių ateitininkų stovyklą Dainavoje norėtų vykti autobusu, turi apie tai iki birželio 15 d. pranešti Dariai Polikaičiui, tel. (312) 434-2243.

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.,
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4,
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

Po iškilmingo pasižadėjimo vėliava bučiuoja Kristina Lukaitė.
Nuotr. R. Musonytės

PO SEPTYNIASDEŠIMT METŲ

Darbininkams, neseniai atsi- kelusiems iš carinės Rusijos pavergtos Lietuvos, kun. Fabijonas Kemėsis 1915 m. Bostone įsteigė „Darbininko“ laikraštį. Jau buvo susiorganizavusi Šv. Juozapo Darbininkų sąjunga, bet turėjo tik toli einančius katalikiškos minties laikraščius ir arti einantį socialistinį, kuris puldinėjo kunigus, tikėjimą ir lietuvius, praktikuojančius savo atsivežtus katalikiškus įsitikinimus. Kun. F. Kemėsis buvo energingas visuomenininkas, plataus masto veikėjas ir puikus laikraštinių. Jis redagavo „Drauga“, bet šis jau buvo įsigyvenęs, persikėlęs į Chicago ir susidarys stiprų pagrindą tolims egzistencijai. To nebuvo Atlanto pakraštyje, kur buvo nemaža lietuvių, taip pat paprastų darbininkų, dirbančių sunkiai ir nepelningai, kartu kurstomų socialistinių pažūrų vadovų. Kemėsis tai matė ir ryžosi jiems pagelbėti.

Atvažiavęs į Bostoną jis tuoj ėmėsi organizuoti laikraščio leidimą, padėti lietuviams, atsi- kelusiems iš savo tėvynės, pasi- likti tėvynei ir savo tikėjimui iš- tikimais. 1915 m. jis ir įsteigė darbininkams laikraštį „Darbi- ninką“, kurio pats vardas buvo joms artimas. Bet jis pirmo eilę užsibrėžė ginti darbininkų rei- kalus prieš visokius išnauna- dotojus — prieš neteisings dar- davius ir klaidinančius so- cialistinių ir kitokių iškreiptų ne- va mokslų. Jis laimėjo Šv. Juozapo draugiją, jos narius, bet kartu apėmė visus Atlanto pakraštį gyvenančius lietuvius, neseniai ten jau įsigyvenusius.

Pradžioje „Darbininkas“ ėjo tris kartus savaitėje ir pasidarė populiariu lietuvių darbininkų tarpe, nes gyne jų reikalus, kurių jie patys apginti negalėjo ar nemokėjo. Nors jie ten buvo lengvai pasiekiami ir kairiuoju laikraščiu, bet „Darbininkas“ tuoj buvo padarytas centru, į ku- rį galėjo atsiremti visi lietuviai, kurie norėjo išlaikyti savo tautiškumą ir savo atsišėną katalikiškumą.

Karas ir pokariniai lietuviški ir pasauliniai reikalai taip radikaliai viską pakeitė, kad reikėjo imtis naujų priemonių ir naujų būdų laimėti senuosius ir po karu atvykusius lietuvius tautiniam reikalui. Bostone buvo leidžiamas ir tuo metu A. Knei- džio redaguojamas „Darbi- ninkas“. Brooklyne ėjo „Ame- rika“. Pittsburghe buvo lei- džiamas Pensylvanijos lietu- viams „Lietuvių Žinios“. Šie trys laikraščiai jau vegetavo ir nepa- teisino savo užsibrėžtų tikslų.

„Darbininkas“, ėjęs Bostone 36 metus, buvo perkeltas į Brooklyną ir sujungtas su „Amerika“ ir „Lietuvių Žinio- mis“, visą spaudos atsakomybę perimant pranciškonų lietuvių vienuolijai, kuriai tada vadovavo kun. Justinas Vaškys. Tai buvo padaryta 1951 m., tai yra prieš trisdešimt penkerius metus. Priešaky atsistoję tokie žurnalizmo milžinai, kaip prof. Simas Suziedėlis ir prof. Juozas Brazaitis, padarę šį laikraštį vienu iš geriausių ir populiariau- sių lietuviškų laikraščių. Kaip anuo metu minėtini „Darbininko“ kūrėjas kun. F.

VYSKUPAS MALONE APIE KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJŲ

Katalikų vyskupų konfe- rencijos pirmininkas, Youngs- ton, Ohio, vysk. James Malone paskelbė Lietuvos vyskupų skun- dą, kad Sovietų valdžia trukdo krikščionybės 600 metų jubile- jus minėjimo ruošimą Lietuvoje.

Kemėsis, ilgametis jo redaktorius kun. K. Urbonavičius ar A. Kneizys, taip prieš 35-rius metus perkeltos laikraščio redaktoriai, palikę savo giliai įmintus pėd- sakus, minėtini a.a. Simas Suzie- delis, a.a. Juozas Brazaitis, a.a. kun. M. Stepaitis. Gyvieji prisimintini Paulius Jurkus, kun. Kornelijus Bučmas, Leonardas Žitkevičius ir kt. Jie paliko ar pa- lieka savo dvasios, energijos, darbų ir sugebėjimų dalį, kad lietuviai kuo ilgiau išliktų lietu- viais, kad krikščionybė jiems būtų gyvenimo kelrodis ir kad Lietuvos ateitis būtų jų pačių ateities vizija.

Nors šio laikraščio sukakties minėjimas buvo nukeltas vėliau, beveik po 71-rių egzistavimo metų, bet praėjimui — 36 metais Bostone ir jau 35 metais Brooklyne — galima visuomet pasidžiaugti ir su pasididžiumu žvelgti į praeitį, į neitą kelią ir didelius laimėjimus, kuriuos dabar net sunku pakartoti. Reikia tik įskaityti ir pavergtos tautos laimėjimus ir vilčių išlai- kymą laimėti laisvę.

Visų išsivijusių laikraščių kelias yra sunkus ir nematomas žmo- giškomis akimis. Tai istorinis klausimas, kuris neišsprendžia- mas vienos kartos žmonių, nors idealistiškiausiai. Tą kelią reikia numatyti, bet neturėti iliuzijų, kad išsivijus lygis išsilaikys vie- nodas visą laiką — nesu- skaičiuojamus metus. Pamažu išsivija nyksta, susilieja su krašto gyvenimu ir gyventojais. Pamažu nyksta ir jų tautinė spauda, nors ir nenyksta jų tautinės dvasios atspindžiai. Svetima kalba yra prirašytų veikalų ir apie lietuvius, nežūrint, kada jie Amerikos žemę yra pasiekę. Iše- ivijos istorija nepateisins apsilei- dimo, bet pateisins išsiliejimą į tautų mišinį, kaip yra šio krašto besikuriantioje tautoje.

„Darbininko“ kelias yra toks pat, kaip ir visų etninių grupių laikraščiu, kurie turėjo net šim- tus tūkstančių skaitytojų. Jie pa- liko savo istoriją, savo įtaką ir savo nuopelnus, auklėdami žmones, nors pirmasis jų tikslas buvo išsaugoti savo tautinę tapatybę. Ir šis laikraštis, jau 35-rius metus didelėmis pastangomis leidžiamas lietuvių pranciškonų, savo uždavinį atliko, atlieka ir dar atliks. Jis tarnauja dideliame ir gerame tikslui — lietuvių bei katalikų. Jis nori visus, jau dabar išsimušusius iš paprastų darbininkų eilių ir inteligentiškus darbus, išlaikyti lietuviams, gerai krikščionimis, ištikimais katali- kais ir susipratusiems amerikie- čiams. Šis laikraštis iki šiol atliko be priekaištų visus uždavinius, siekė ir pasiekė tikslų, kuriuos pasiėmė savo atsakomybėn prieš 35-rius metus Brooklyne ar prieš 71-rius metus Bostone. Šiuo metu iš tikrųjų reikia žvelgti į lietuviškos spaudos sunkumus išsivijoje, bet ir jos pa- laimą tai pačiai išsivijai. Išsivijos misija nėra tik pragyventi svetimoje žemėje, bet ir būti savo pavergtos tėvynės tikrais liudi- ninkais. Mūsų laikraščiai gali nustoti gyvavę, bet jie negali su- stoti atstovavę pavergtai savo tautai. Tai ir daro „Darbinin- kas“.

Pr. Gr.

Vysk. Malone citavo Lietuvos vyskupų minimą kovą prieš reli- giją, nes Lietuvos katalikai gyventojai oficialiai spaudžiami tikėjimo atsižadėti, draudžiama visa religinė spauda, išskyrus maldaknyges ir katekizmus. Taip pat jis primena, kad 1984 metais sovietinė valdžia taip pat trukdė tinkamai atšvęsti 500 metų Šv. Kazimiero jubiliejų Lietuvoje.

JUBILIEJINĖ OPERA

JUOZAS ŽYGAS

Chicago Lietuvių opera, atlikusi milžinišką kultūrinį darbą, šimtmetį 30-ties metų jubiliejų. Valstybiniai gyven- nime gal tai nebūtų milžiniškas ir šventimo vertas jubiliejus, tačiau išsivijusių sąlygose tai įgauna visai kitą prasmę. Išsivijusių sąlygose kultūrinė veikla yra daug sunkesnė. Neturint valstybinių resursų ir žymesnės ekonominės paramos, labai sunku sukelti entuziazmą ir prisiąginti prieauglį. Aplinkui pučiant svetimiams — kad ir ne labai šaltiems — vėjams, sunku prasiskleisti gražiais žiedais. Reikia labai daug pasišventimo ir meilės savai kultūrai, norint nu- galėti visus nepritrėkčius ir to- liemes distancijas susiburti ir darnų ir darbingą vienietį ir išsilaikyti 30 metų.

Chicago Lietuvių opera išaugo iš vyrų choro. Pradžioje labai daug kas skeptiškai į tai žūrėjo. Tremties sąlygose buvo sunku net įsivaizduoti, kad turėsime užtenkamai savų talentų, suge- bėjimų ir energijos tai atlikti. O apie ilgesni išsilaikymą net patys drąsiausi svajotojai nei nesvajoto. Chicago Lietuvių vyrų chorui 1956 m. pastaciai Verdi „Rigolet- to“, daugelis manė, kad tai tik vienkartinis pasipardymas. Bu- vo skeptikai, buvo kritikai, buvo ir oponentai. Toleesnėje savo veiklo- je vyrų choras atsiskakė savo „viengungystės“ ir persiformavo į Operos chorą. Operos choras buvo ir yra pagrindinis veiksnys, be kurio neturėtume Chicago Lietuvių operos. Masinės scenos ir galingai skambantis choras visuomet pavergia žiūrovų širdis.

Operos pastatymai pareikalau- ja milžiniško darbo ir pasi- šventimo. Nuo pat pirmojo pasta- tyimo pagrindinis darbo našta krenta valdybos pirmininkui Vyt. Radziui. Jis užsipyrusias ir išsilaikyti, nuo pat pradžios vairoja operos laivą per visokias kliūtis: per verpetus ir sekulmas. Pavojiingiausias tai yra sekulmas: ant jų užplaukus, laivui būtų pa- vojus toliau nepajudėti. O tų sekulmų visuomet pasitaiko. Pati pavojiingiausia sekulma tai pin- giniai reikalai. Po kiekvieno pastatymo visai valdybai tenka sukti galvas, verkti, maldauti ir išmaldų prašinėti, kad kaip nors būtų galima iš skolų išlįsti. Tos skolos vėl kasmet didėja. Pereito pastatymo skolas dar tik neseniai teismokėtos. Reikėjo dėti daug pastangų, norint iš jų kaip nors išbristi. Į pagalbą atėjo „Margu- tis“ ir Petras Petrutis, padėdami gelbėti suorganizuos „teletoną“, kuris padėjo kiek skolas sumažinti. Prie skolos užbaigimo daug prisidėjo sausio 19 d. vykęs didingas koncertas. Tas kon- certas išlėms mūsų išsivijusių kon- certų istorijoje kaip iškilniausia ir

neuzmirštama viršūnė. Dalyviai liko dėkingi Chicago Lietuvių operai už tokią puikią dovaną. Tą savo dėkingumą išreiškė visi dalyviai, atsistoję ilgą ir aud- ringu plojimu. O tie, kurie neda- lyvavo, turi gailėtis, kadangi neda- lyvavo iškilioje meno šventėje, šventėje, kuri turėtų būti rašoma iš didžiosios raidės. Gailėtis turi ir tie, kurie neda- lyvavo operos pastatymuose. Kiekvienas operos pastatymas yra dovaną meną mylinčiai visuomenei. Tik gaila, kad tos dovanos dovanai negauname, po kiekvienos tokios šventės operos vadovybė turi vėl dirbti ir rūpintis, kad iš skolų išbristų.

Ilgame operos kelyje ją lydėjo ir sekėms ir nesekėms. Keitėsi diri- gentai, meno vadovybė, dalis senųjų veteranų pavargo ir pasi- traukė. Teko pakeisti ir operos patalpas, šį pastorių nesėkmė išėjo į naudą. Iš pradžių buvo nusiminta, kad reikėjo apiešti lietuviškąjį Marquette Parką, ta- čiau neilgam. Žinoma, į naujasias patalpas nebegalime pėsčiom nueiti, bet galime mašinomis nuvažiuoti, taip pat specialius autobusai nuveža iš lietuviškų gyvenviečių. Bet už tai yra tikra teatro salė ir didžiulė scena, kurioje telpa choristai, baletas ir impozantiškos dekoracijos. Visiems užtenka vietos ir nereikia ant kulnų lipti.

Kad iš viso turime Chicago Lietuvių operą, tai didžiausias nuopelnas priklauso muzikui Vladui Baltrušaičiui. Opera turėjo laimėti turėti gerus dirigen- tus, kurie pastatė operą į meninę aukštumą. Buvo visa eilė diri- gentų: Aleksandras Kučiūnas, Vytautas Marijosiūnas, Alvydas Vasaitis, Aloyzas Jurgutis ir šiuo metu Artūnas Kaminskas. Keitėsi dirigantai, menų vadovai, solistai ir choro dalyviai. Keičiasi senųjų operos veteranų veidai, bet opera išlieka jauna, kūrybinga ir mums miela. Šiais metais statoma ope- ra bus jau 28-ji operos, su 104 spe- ktakliais. Metų sąvartoje keitėsi solistai, per operos eiles perėjo 67 solistai. Visos operos repertuaras labai aukšto lygio, nebuvo stengiamasi pastatyti lengviau pastatomas operas, bet per jos repertuarą praėjo pagrindinės klasikos ir taip pat lietuvių kompozitorių sukurtos operos.

Šiais metais statoma G. A. Ros- sini „Vilius Tell“ opera yra stipriai patriotinė, tai pavergtos tautos šauksmas. „Jo kaltė, kad jis myli tėvynę“ — citata iš teksto. Tėvynės meilės scena yra labai išryškinta, ir ji gali būti prilyginama mūsų partizanų kovai. Kadangi opera, stipriai patriotinė ir statoma birželio 14-15-tomis dienomis, šis

pastatymas skiriamas prisiminti birželio baisiųjų tremimų aukoms. Prieš 45 metus tomis dienomis visa Lietuva aidėjo nuo moterų ir vaikų klyksmo, kai žmonės buvo kraunami ir gyvu- linius vagonus, kai šeimos buvo išardytos. Tos dienos įrašytos į mūsų istoriją kruvinomis raidėmis, ir mes jų negalime užmiršti. Deja, ne tik pasaulis apie jas nežino, bet beveik nežino ir mūsų jaunoji karta.

Siems jubiliejiniais metams pasirinkta keturių veiksmų „Vilius Tell“ yra gana sunki opera. Lietuvoje ji nebuvo ir nėra statoma. Nesunku suprasti, kodėl ji nėra statoma dabartinėje Lie- tuvoje: kadangi tai yra kovojan- čios tautos epopeja, galinti su- kelti patriotinius ir pasiprieši- nimo jausmus. Tekstą į lietuvių kalbą išvertė Stasys Santvaras, tad reikia manyti, kad teksto kalba bus graži ir poetiniai iš- baigta. Operos dirigentas — Arū- nas Kaminskas, chormeisteriai — Audronė Gaiziūnienė ir Alfa Gečas, choreografija — Violetos Karosaitės, akompaniatorius — Robertas Mockus. Pagrindines roles atlieka mūsų operos žvaigž- dės: Gina Čapkauskienė, Aldona Stempuzienė, Audronė Simo- naitytė-Gaiziūnienė, Jonas Vaznelis, Vytautas Paulionis, Julius Savrimas ir Bronius Kazė- nas. Atlikėjų tarpe yra ir svečių: trūkstant savųjų, teko ir kitus pasikviesti. Režisierius — Peter Amster, apšvietimas — Dennis Mae. Svečiai solistai: Thomas Zielinski — Vilius Tell (jo pirmu- tinis pasirodymas mūsų operoje), Darrel Rowader, dainavęs mūsų operoje Faustą ir kitas roles, Ed- ward Ozaki — žvejo rolėje, jis taip pat anksčiau dainavęs mūsų operoje. Dalyvauja Chicago Lietuvių operos choras ir Violetos Karosaitės vadovaujamas 15 asmenų baletas.

Šiame pastatyme įvairius dar- bus įsijungė didelis skaičius žmonių. Susikaiciuojant visus so- listus, chorą, baletą, orkestrą ir scenos darbuotojus, gaunasi beveik pusantro šimto žmonių skaičius. Tai gausus būrys darbuotojų, kuriuos reikėjo su- rinkti, suorganizuoti ir į bendrą darbą įjungti. Daug meilės ir pa- sišventimo reikėjo įdėti. Visas operos pastatymas kainuos maždaug 90,000 dolerių. Vyt. Ra- džiaus žodžiais, iš parduotų bilietų galima tikėtis tik apie 40% reikiamos sumos, o likusius reikia kitokiais būdais sutelkti. Ir vėl reikia kreiptis į geraiširdžius tautiečius, kad at- darytų savo širdis ir pinigines. Nėra malonu prašyti ir elgetauti, nėra malonu su atkišta kepure vaikščioti. Tokia jau yra kultūrininkų ir menininkų da- lia, kad vis tenka maldauti.

KAIMIEČIO UŽRAŠAI

Vienos šeimos gyvenimo iškarpa

J. ZARA

42

Išėjus Antosei, Elzė išbėgo ieškoti Janinos. Naujiena, kurią Antosė papasakojo, jos galvoje nebetilpo, reikėjo su kuo nors pasidalinti. Kai tik Janė grįžo iš rūsių, tuoj pradėjo:

— Žmonės kalba, kad tėvas per atlaisdus sama- goną pardavinėjo. Matai, kokios kalbos apie mus sklįsti pradėjo...

— Daug šį kartą išvarė, juk tris naktis nemie- gojo. Turi parduoti.

— Žinau, kad visos neišgers, turės parduoti, bet tik ne prie bažnyčios... — širdo Elzė.

— Juk ne prie bažnyčios pardavinėjo, tėvas visad turgavietėje vežimą pasistato, ten ir pardavinėjo...

— Tegū ir turgavietėje, bet ten juk pašventorys, vieta kaip ir šventa...

— Tėvas žino, ką daro, aš jo mokytį nepradėsiu.

— O aš pasakysiu, ką galvoju! — užriko Elzė, apsisuko ir grįžo į trobą, užtrenkdama paskui save duris.

— Viską išdėsiu! — kalbėjo sau jau viduje. — Pasakysiu, kad sarmatą daro visai giminei ir prieš kaimynus, ir prieš pažįstamus, ir prieš visą parapi- ją... Tai bus gražu, kai iš sarmatos neturėsi kur akių dėti!...

Pyko, lakstė po trobą, nežinodama už ko nutver- ti. Priėjo prie lovos, papurtė abi pagalves, nors lova Janė buvo iš ryto pataisiusi. Kažkas jau buvo spėjęs atsisėsti kojūgaly — antklodė sujaukta taip, kad

čiužyns matėsi, negana to, po lova dar ir pluoštas šiaudų išbryžusiu.

— Kriste! — pašaukė garsiai mergaitė, kai toji bėgo per kiemą į tarpvartį pažiūrėti ne kasdien ma- toma vaizda.

Ant Polkio daržo degė laužas, o latvis su patia vaikščiojo apie ugnį. Ten buvo ir mažoji Elytė, su kuria ji mėgdavo žaisti, ir sūnus Robertas, geras pusbernis, kuris visada iš Kristutės juokdavos. Ten vyko kažkas įdomaus, tik dūmai neleido mergaitėi iš karto susigaudyti, kas ten vyko. Kai dūmai kiek sumažėjo, ji pamatė šalia laužo rogetes, o ant jų metėlį.

— Jie papovė kiaule, o dabar svilina! Mergaitė taip buvo užimta tuo įdomiu reginiu, jog negirdėjo, kaip Elzė pakartotinai ją šaukė. Tik kai toji ėmė barškinti į langą stiklą, Kristutė atsigre- žė.

Taip, Elzė ją šaukė. Kad ir nenorėjo, mergaitė turėjo palikti tą įdomų vaizdą žydo daržė ir grįžti į trobą.

— Sakiau, kad išluotumei gryčią svariiai, iš kur tie šiaudai po lova? Mergaitė dar kartą ėmėsi šluoti aslą, nors iš ryto buvo jau šlavusi.

— Negaliu darbu apspėti, nors persiplešk! — šir- do Elzė. — Čiužiniai įvalko reikia ir ant tos lovos, ir ant kitos. Užsiėmiau stakles drobei austi, o čia ver- kiant reikia pakulninti.

Nuoėjo į stakles, įsėdėjo ir pradėjo austi. Staklės tarškėjo trankiai, net visa troba beldė. Ar tas trenksmas, ar pats darbas padėjo jai apsimaminti. Nė pati nepajuto, kai ėmė ramiai darbuotis, o mintys pakrypo smagesne linkme.

Vakar iš bažnyčios parėjo su Čeponių Kundro- čiu. Pasivijo jis ją Šakynus galulaukėse ir prisigre- tino. Nesigailėjo — nei nepajuto, kaip namus pasiekė

IEŠKANT ŠVIESOS IR RAMYBĖS

Visame pasaulyje katalikų tar- pe viena iš populiariausių šven- čių yra Kristaus Kūno — ypatingas Kristaus pagarbinimas eucharistijoje. Ir šiandien daugelyje šalių ta šventė minima panašiai iškilmingai, kaip būdavo Lietuvoje.

Dievas su žmonėmis yra įvai- riais būdais: jis palaiko žmogaus ir fizinį gyvenimą, visame mūsų gyvenime yra savo apvaizda, savo malone. Atpirkęs žmoniją, Kris- tus norėjo, kad žmogus visada galėtų jį rasti, su juo susivienyti matomu ir jaučiamu būdu. Tai patiriame per eucharistiją.

Apie savo buvimą žemėje Kris- tus kalbėjo: „Atėjau įžiebtį žemėje ugnį ir taip norėčiau, kad ji liepsnotų“ (Luk. 12, 49). Kaip to laiko kai kurie žmonės priėmė jį tarpe gyvenusių Kristų, kaip užbaigė jo žemišką gyvenimą, žinom visi. Žmogiškai galvojant, ko žmonės galėtų tikėtis iš Kris- taus už tai, ką Kristus iš žmonių patyrė. Bet Kristus atėjo į žmonių tarpą iš meilės žmogui, už žmones numirė ir su žmonėmis pasiliko. Visada buvo ir yra iki šių dienų žmonių, kurie Kristaus ne tik ne- priima, bet jeigu šiandien Kristus gyventų ir mokytų panašiai, kaip darė prieš du tūkstančius metų, yra žmonių, kurie jo ne tik nepri- imtu, bet gal net nužudytų.

Kai Kristus mirdamas meldėsi: Teve, atleisk jiems, nes jie nežino ką daro, tai meldėsi už visų laikų klystančius. Yra per daug tokių žmonių, kad vertėtų pradėti juos vardinti, kurie klydo gera valia, tiesią mylėjo, jos siekė, savo klaidą supratę drąsiai ir atvirai ją pataisė. Kaip tokie suradusie- ji tiesią asmenys pasijunta, kiek- vienam patartina skaityti apaštalo Pauliaus laiškus, juo veiklą, minimą Apaštalu Darbuo- se. O šv. Augustinas, prisimin- damas skirtumą savijautos gyven- tant klaidoje ir vėliau pažinusi ir pasekus Kristų, raudodamas kar- tojo ir tai užrašė paliko: Viešpatie, per vėlai tave pamilau, per vėlai tave pamilau. Per visą krikščionybės istoriją ir šiandien turime tūkstančius asmenų, kurie, kaip sakoma, save užmiršė, visiškame pasiaukojime Dievui ir artimui randa tiek laimės, kad kitokios, net lengviau pasiekiamos neieško. Meilės be

Visais laikais ir visame pasauly- je menas buvo globojamas didikų arba valstybės. Kai mes neturime nei vieno, nei kito — turime ir vėl kreiptis į lietuvišką visuomenę. Iki šiol visuomenė neapvyklė reikia manyti, kad ir šįkart dosniai reaguos!

Dievo ir šiandien pasaulyje yra per daug, kad būtų įmanoma keliais žodžiais tai pavaizduoti. Daug kalbama už taiką ir tuo reikia džiaugtis, tas pastangas remti. Tačiau gaila, kad, kur kalbama ne iš krikščioniškos žmogaus meilės, ten vis dar seka- mas stabmeldžių laikų posakis: Si vis pacem-para bellum (jeigu nori taikos — ruoški karą).

Šiandien bent laisvuose kra- stuose yra demonstracijų, piki- tavimų, reikalavimų išleisti tikė- ar kitokį civilinį įstatymą, ką nors draudžiantį ar įsakantį. O žmonijos patirtis jau seniai žino posakį: juo blogesnė valstybė, juo daugiau įstatymų. Antai, yra įstatymai, draudžiantį narkotikų platinimą, tūkstančiai policijos skirtos to įstatymo vykdymo prie- žūrai, kiek įstatymų draudžiančių visokius krimi- nus, policijai, teismams, kalė- jimams išleidžiamos sumos yra žymiai didesnės už skiriamas lab- darai. Visi žinome, kiek civiliniai įstatymai sugeba garantuoti apsaugą nuo jais draudžiamų blogybių. Šie ir daugybė kitokių faktų liudija skirtumą tarpe gyvenimo, tvarkomo tik įstaty- mais ar reikalavimais grasi- niančiais baudžiamais žmogaus žmonių, ir gyvenimo, tvarkomo Kristaus mokoma savęs ir artimo meile. Kalbant apie pamirėtus ir daug kitokių ydų, blogybių, nepalyginamai geresnis kelias jų išvengti yra krikščioniškas jau- nimo auklėjimas, to priminimas visai visuomenei, negu įstatymai, teismai, kalėjimai, baudžiavų įvykdytus nusikaltimus. Šiais keliais žmonės yra baudžiami po laiko, bet negalima ištaukti įvykdyto blogio.

Kristus tik pakartoję seniai žinoma tiesą: iš jų vasių pažinsite juos. Skirtumą tarp sekancijų Kristų ir jo nepasaičiu- matome kasdieniniame vi- suomenės gyvenime. Šį skirtumą kiekvienas žmogus dar ryškiau pamato, besibaigiant jo fizinei gyvybei, tik ne retam būna jau per vėlu ne tik klaidas pataisyti, bet ir pakeisti patį save.

Tikintieji Kristu, esantį su mumis eucharistijoje, tai bran- ginkime ir būkime išmintingi tuo naudotis, tuo dalintis su kitais.

Vysk. V. Brizgys

Pirma negu atsisveikinsime su šio pasaulio tamsybėmis, privalome įžiebtį savęs pažini- mo šviesą, kitaip iš laikinių tamsybių pateksime į amžiną naktį.

Šv. Bernardas

besikalbėdami. Suaugęs bernas, ne koks vaikėzas, ir taip moka rimtai vestis. Jie jau visą savaitę užimti rugių kūlimu, jis ir brolis, o tėvas tik tarpais pade- dąs. Stogams kūlių reikia, visus rugius mašina neiškuli. Jų tėvukas jau septintą dešimtį pradėjęs, ir jo jėgos sumažėjusios. O, būdavo, rugių maiša, ir jo kokį pėdą, atnešdavo iš klėties ir numesdavo į veži- mą, o jūs, vaikai, važiuokite į malūną. Dabar jau ne- vaikai turi sunkiuosius darbus nudirbti.

Kai prie Pleskio kiemo bernas atsisveikino, Elzė pagalvojo:

— Kas galėtų tikėti, kad Dargių Petkutė nuo jo pavainikį sūnų augina! Bernas, kaip reikiant — rimtesnio nė neieško.

Jos mintis nutraukė tėvas, įėjęs į vidų atsigerti. — Neveluokit su pietumis, pavalgę eisim linu minti. Išdžiūvo gerai, ir mintuvai jau paruošti, nebė- ra ko bedelsti, — pranešė atsigėjęs.

— Ir ausk drobę, kad nori! — atsiduso nepatenkinta Elzė.

Metė audimą ir nuėjo pietų ruošti. Popietė buvo vėsi, dangus apsiraukęs, o priedui dar pūtė didokas rytų vėjas. Buvo laikas pasirodyti sniegui, ir tai galėjo būti pakeliumi, nes ten iš ryto per Enitkio klonaug virš plukę aukštų medžių ritosi gauruoti, pilki debesys, labai panašūs į tą pustuzinį avių, ramiai besiganančių klijimo užuovėjų.

Kelios varnos manevravo ore, išdarydamos keis- tus, akrobatiškus numerius ir, garsiai klydamos, nusileido ant žydo daržo, pataikė į tą vietą, kur dar iš ryto kūrenosi ugnis. Matyt, tie plėšrūs paukščiai nujautė, kad toje vietoje buvo atlikti tam tikri paruošiamieji darbai, po kurių turėjo sekti didelė puota.

(Bus daugiau)

HORIZONTALAI

APIE KĄ PASAKOTI?

Po dešimties dienų praleistų Chicagoje, sugrįžus į Washingtoną, bendradarbiai ir draugai klausinėja: kas naujo Chicagoje? Atsakau, kad Chicago tvirtai tebestovi savo vietoje, kad lietuvių visuomeninė bei kultūrinė veikla tebėra labai gyva, kad kiekvieną savaitgalį, pradedant penktadienio vakaru ir baigiant vėlyva sekmadienio popiete, gali rasti įvairių visuomeninių bei kultūrinių įvykių ir į juos apsilankęs dvasinai atsigaivinti. Didžioji jų dalis vyksta Jaunimo centro rūmuose, kuriuos pastatė ir lietuvių jaunimui bei visuomenei naudotis atidavė lietuviai jėzuitai.

Daugiau negu per ketvirtį šimtmečio didelę žmonių spūstį atlaikę ir šiuo metu tebeatlaiką Jaunimo centro rūmai kai kurių žmonių ir net bendrovių kartais spaudoje ir pokalbiuose lyg ir nurašomi, kaip nebereikalingi, kaip esantys nesaugioje vietoje ir savo paskirtį jau atlikę. Atrodytų, kad to būkštavimo paskatintas, prieš kelerius metus buvo įsteigtas kun. Broniaus Kristanavičiaus, SJ, vardo fondas telkti nejudomą kapitalą, iš kurio procentų Jaunimo centras turės būti išlaikomas ateityje, kai jį lietuviai nebesinaudos ir rūmai bus tik archyvų užgožti. Tas Kristanavičiaus fondas, sutelkęs jau bene 200,000 dol. nejudamojo kapitalo, sudaro nemažai rūpesčio dabartiniams Jaunimo centro administratoriams — pasauliečiams, nes geradariai, paaukoję kun. Br. Kristanavičiaus fondui, galvoja, kad jei atidavė auką Jaunimo centro išlaikymui ir dabarties dienoms.

Vieną vakarą JC raštinėje besikalbant su prievaizda Adomu Vaitkevičium, atėjo JC valdybos pirm. S. Endrijonienė su valdybos nariu J. Paroniū, abu susijaudinę. Prieš porą dienų čia rašančiam S. Endrijonienė papasakojo, kad JC besibaigias sezonas buvęs geras, nes gausiai buvo nuomojamos patalpos ir, atlikus kai kuriuos būtinus remontus, piniginiai suvestas galas su galu. Tačiau šį vakarą abu JC administratorius pareigūnai jau liūdniau nusiteikę, nes rankose turėjo elektros sąskaitą, už vieną mėnesį siekusią 1,300 dol., ir stambios sumos draudimo sąskaitą. Abu administracijos pareigūnai ir suko galvas, iš kur artimiausiu laiku gauti bent 2,000 dol. būtiniausioms sąskaitoms apmokėti?

Užsiminiau apie nuomas už sales, klases, galerijas. Taip, imamos nuomos ypač už komercinius renginius. Tačiau jos padengia tik būtinas apšildymo, elektros, draudimo, valytojams atlyginimo sąskaitas. O kur remontai, įvairūs pagerinimai? Todėl aukos būtinos. Nors jų šiek tiek gaunama, tačiau reikia daugiau. Administracijos pareigūnai prisimena valdinės mokyklos patalpas per daugelį metų besinaudojančią K. Donelaičio lit. mokyklą, kurios tėvų komitetas per mėnesį nuomos moka apie tūkstantį dolerių. Pasak pareigūnų, jei Donelaičio mokykla persikeltų į JC, kur patalpų užtenka, tai čia sutilptų visos trys mokyklos ir JC išlaikymui per mėnesį įplauktų dar graži suma. Šiam užmojiui įgyvendinti reikia tik vieno: abiejų JC veikiančių mokyklų ir K. Donelaičio mokyklos direktorių bei vedėjų susitarimo, suderinus skirtingas nuomones bei ambicijas. Tvirtai tikėdamas, kad pedagogai J. Masilionis, J.

Plačas ir J. Širka yra tikri patriotai, tikiu, kad vieną dieną toks vienokia ar kitokia forma lituanistinių mokyklų Chicagoje susijungimas įvyks ir jos visos tilps po JC stogą.

Chicagoje girdėjau užuominų, kad kai kurie lietuviai JC vengia dėl nesaugumo. Kad tai ne visiška tiesa, patyrėm sekmadienio, gegužės 18 d. popietę, kai JC didžiojoje salėje vyko naujojo „Vaidilutės“ teatro premjera. Kai dar gerokai prieš premjerą atvažiuavom į JC, automobilio, nors pasiusk, nebuvo kur arčiau pasistatyti. Bandžiau pasistatyti prie atramos, ant kurios užbrėžta geltona linija, prie automobilio priekinio lango padėjęs JAV Informacijos agentūros išduotą pažymėjimą, kad su juo automobilį gali pasistatyti ir prie pačių Baltųjų rūmų. Tačiau prie Jaunimo centro Chicagoje automobilis saugojęs pareigūnas to pažymėjimo nepripažino ir mane nuvijio. Gal ir teisingai padarė, nes šį kartą buvau ne reporteris, o turistas.

Tuo tarpu į „Vaidilutės“ teatro spektaklį susirinko tiek daug žmonių, kad ne tik visos vietos didžiojoje salėje ir balkone buvo užstotos, bet žmonės taip pat sėdėjo ir ant laiptų balkone, kiti net stovėjo.

Buvau ir aš pasiryžęs to neviliojančio pavadinimo spektaklį pamatyti, ypač domėdamasis jaunosios kartos režisierę Marytę Smilgaitę ir jaunaisiais aktorais. Tačiau, kai į spektaklį atėjo ir vyresnysis sūnus, užleidau jam savą vietą balkone, o pats dar kartą nuėjau į „Viliaus Telio“ operos repetitiją antrajam aukšte, kuri jau trečią dieną vyko su iš kitų miestų suvažiuavusiais ir vietiniais solistais.

Daugiausia chorinės „Viliaus Telio“ operos muzika tokia graži, taip už širdies griebianti, o dainų bei arijų religinis bei patriotinis atspalvis toks įspūdingas, kad tos operos gali klausytis ir klausytis, ir ji niekad nenubesis, ypač kai dainuoja profesionalinę patirtį turintis choras ir solistai. Kai žvelgi į repetitijų pravedėją, dirigentą Arūną Kaminską, atrodo, kad šiltesni ir malonesni trisdešimtmetį sunku pasaulyje būtų surasti. Laiminga Chicagoje Lietuvių opera, gavusi tokį dirigentą ir vadovą. Šalia jo kita atrakcija — chormeisteris Alfonsas Gečas, su Operos pradininku Vyrų chorą dirbantis nuo jo įsisteigimo dienos 1950 m. A. Gečas Vyrų chorui ir operai jau paaukojo 36 metus. Choristų tarpe yra ir daugiau tokių. Pagarba jiems visiems. Jų pavardes tuo tarpu bijau minėti, kad nesuklyscčiau.

Vėliau, besisukiojant žmonių pilnoje JC kavinėje viena, graži blondinė mane gerokai pabarė. Kodėl aš „Drauge“ parašiau, kad D. Lapinsko „Dux Magnus“ operos Toronto matyto spektaklio man užteko. Juk po torontiško spektaklio aš „Drauge“ buvau parašęs, kad tą operą mieliai žiūrėčiau dar ir kitą kartą... Poniai padėkojau už mano straipsnių skaitymą, gerą atmintį ir pastabumą. Po to pridariau, kad šį kartą rašydamas buvau blogesnėje nuotaikoje, nes prieš porą valandų gavau adatą rūpestingą dr. Petro Kisieliaus kabinete ir rašymo metu vaitai veikė mano nuotaiką. Juk kiekvieno žmogaus gyvenime būna visokių valandų.

Ateinantį šeštadienį užsukime į Marquette Parką, o Jaunimo centre susitikime su PLB valdyba.

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJUS

Vykdomojo komiteto posėdis

Posėdis vyko Jėzuitų vienuolyno patalpose 1986 m. gegužės 17 d. 10 val. ryto. Jį atidarė komiteto pirmininkas Jonas Kavaliūnas, paaiškinęs, kad keletas komiteto narių negalės dalyvauti dėl svarbių priežasčių.

Buvusio posėdžio protokolą perskaitė sekretorė Al. Likanderienė ir jis buvo priimtas. Pirm. J. Kavaliūnas dalyvius painformavo apie jubiliejinus leidinius. Dėl jų leidimo buvo pasiteirauta Lietuvių katalikų mokslo akademijos centre, Romoje. Ten sąlygos palankios lietuviškajai veikalo daliai, o angliskajai, Vyt. Vardžio siūlymu, būtų galima susitarti su Oklahomos universitetu, kuris sutiktų išleisti savo vardu, kiek finansiskai parėmus. Giesmyno leidimu rūpinasi seselė N. Balčiūnaitė. Jis esąs jau paruoštas, tik dar reikia paskutinio patikrinimo ir iliustracijų. Lietuviškos giesmės istoriją ruošia muzikas J. Kreivėnas, kuris tikisi gauti nemažai medžiagos ir iš Lietuvos archyvų. Rugieninė ruošia knygelę jaunimui „Pasikalbėsime, Dieve“ su iliustracijomis, 88 psl. dydžio, prieinama kaina. Kun. A. Saulaičiui pavesta dar ją patikrinti. Paties jubiliejaus giesmynėliu rūpinasi Rita Klionienė. Baigiamas nustatyti repertuaras, kuris numatomas praplėsti.

Apie religinio meno parodą painformavo dail. Adolfas Valeška. Ją numatoma ruošti Chicagoje ir Romoje. St. Lozaraitis yra paprašytas gauti leidimą parodai pačiame Vatikane; jei ten nepasisiektų, bus ruošiamas Romoje. Chicagoje data numatyta 1986 m. spalio 31 d. ir lapkričio 1, 2, 7, 8 ir 9 d. Mažoji salė Jaunimo centre jau gauta, dar reikia gauti Čiurlionio galerijos patalpas. Parodos organizatorium sutiko būti dail. Ad. Valeška, toji srity turįs gerą patyrimą. Taipgi jis apytikriai nurodė, kokios būtų išlaidos paveikslų persiuntimui ir pan.

Dėl iškilmių Romoje kalbėjo pirm. J. Kavaliūnas. St. Lozaraitis siūlo Romoje suruošti Lietuvos krikščionybės dokumentacijos parodą Mokslo akademijos vardu. Tai labai išpopuliarintų Lietuvos vardą Vakarų pasaulyje. Kun. I. Urbonui ir kun. A. Saulaičiui pavesta susitarti su lietuviškųjų parapijų klebonais — kun. A. Zakarasku, kun. J. Kuzinsku ir kun.

Šarasku dėl iškilmių bažnyčiose ir religinio koncerto. Paskaitai Marijos mokyklos auditoriją seselės Kazimierietės sutiko duoti nemokamai.

Dėl kelionių organizavimo Romon, iškilus nuomonių skirtumams, D. Gotceitienė atsisakė iš komiteto. Pavesta dr. L. Sidriui susisiekti su lėktuvų kompanijomis ir susitarti dėl kelionių kainų. Šalia mūsų komiteto organizuojamos maldininkų kelionės, kitos lietuvių agentūros numato

organizuoti savas grupes. Romoje trijuose viešbučiuose jau yra užsakyta kambaryų 500 žmonių, bet jų tikriausiai neužteks. Didžiosios iškilmės Romoje būtų 1987 m. birželio mėnesį.

Posėdis baigtas darbingoje nuotaikoje.

A. P. B.

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6006 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro
Šeštadienis pagal susitarimą

UNION TOURS UNION TOURS

BALTIC DELIGHTS — MAY — AUGUST 1986
TOUR TO VILNIUS, RIGA, TALLINN & HELSINKI
EXCURSIONS TO KAUNAS, TRAKAI & DRUSKININKAI
12-18 DAY TOURS GREAT VALUE RATES FROM
\$1251.00 - \$1920.00
5 Nights Vilnius MINI TOURS + 10 Nights
VILNIUS CULTURE TOURS
PLEASE SEND 1986 BROCHURE

NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____
PHONE HOME _____ OFFICE _____

FOR INFORMATION ABOUT BARGAIN MAY MINI TOUR
CALL **STEPHANIE HORTON 212-683-9500**
PLEASE CORRESPOND IN ENGLISH

1986 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ iš Bostono ir New Yorko

“Amber Holidays”

Gegužės 7	— 1344.00	Liepos 21	— \$1348.00
Gegužės 20	— 1665.00	Rugpjūčio 14	— 1555.00
Birželio 18	— 1539.00	Rugsėjo 2	— 1885.00
Liepos 16	— 1731.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
		Spalio 1	— 1538.00
		Gruodžio 26	— 1476.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.
Registracijos, informacijos reikalai skambinkite:
1-800-722-1300 (Toll Free)
Iš Massachusetts ir Kandas skambinkite 1-617-268-8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Ištaigai vadovauja: **Aldona ADOMONIS ir ALBINA RUDZIUNAS**
Norintems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

1986 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO, NEW YORK IR ČIKAGOS

1. Balandžio 21-30	Maskvoje 2, Vilniuje 5 ir Maskvoje 1	\$1,390.00	
*2. Gegužės 12-26	Maskvoje 2, Vilniuje 10 ir Maskvoje 1	1,850.00	
*4. Birželio 2-17	Maskvoje 2, Vilniuje 10 ir Maskvoje 1	1,950.00	1,750.00
5. Birželio 15-24	Maskvoje 2, Vilniuje 5 ir Maskvoje 1	1,650.00	1,500.00
6. Birželio 30-16	Maskvoje 2, Vilniuje 10 ir Maskvoje 1	1,950.00	1,750.00
7. Liepos 12-25	Maskvoje 3, Vilniuje 5, Leningrade 3 ir Helsinki 1	1,810.00	1,625.00
8. Liepos 14-30	Maskvoje 2, Vilniuje 5, Rygoje 5, Maskvoje 1 ir Helsinki 1	1,900.00	1,750.00
10. Rugpjūčio 10-26	Maskvoje 2, Vilniuje 5, Rygoje 5 ir Maskvoje 2	2,000.00	1,830.00
*11. Rugpjūčio 18	Maskvoje 2, Vilniuje 10, Maskvoje 1	1,950.00	1,750.00
*12. Rugpjūčio 25-10	Maskvoje 2, Vilniuje 10, Maskvoje 2	1,950.00	1,750.00
13. Rugsėjo 21-27	Maskvoje 2, Vilniuje 5, Rygoje 5 ir Maskvoje 2	1,650.00	1,510.00
14. Spalio 5-21	Maskvoje 2, Vilniuje 5, Rygoje 5 ir Maskvoje 2	1,590.00	1,430.00
*15. Spalio 13-27	Maskvoje 2, Vilniuje 10 ir Maskvoje 2	1,710.00	1,550.00

* Galimybė aplankyti gimtąsias vietas. Taipgi yra galimybė ilgiau viešėti Vilniuje (vietoje kelionės ir Ryga).
Kainos už viešbutį, būnant dviese kambaryje, ir skridimo mokestis yra numatytas pagal lėktuvų grupines skridimo kainas 1986 m. sausio mėnesį.
Nuperkame gimintoms Lietuvoje automobilius ir kitas prekes. Sutvarkome dokumentus giminių iškvietimui iš Lietuvos. Parpiname lėktuvų bilietus, viešbučius, automobilius į visus pasaulio kraštus.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.
Dėl registracijos ir informacijos skambinkite: **312-238-9787.**
American Travel Service Bureau 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30—9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.
Adresas: 6955 So. Campbell Ave., Chicago, IL
60629. Telefonas: (312) 778-5374.

ASMENINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir pakeitimo taisyklių siuntiniais į Lietuvą siunčiami, dabar vėl galima paremti savo artimuosius, pasiunčiant jiems naudingų dovanų.
Šių metų pradžioje siūlome šiuos dovanų siuntinius:

1986 — 1
Vyriškas arba moteriškas bliuzonas — anorakas, velvetinės „Wrangler“ firmos džinsinės kelnės, vyriškas arba moteriški sportiniai batai firmos „Adidas“.
Šio siuntinio kaina pasiunčiant oro paštu — **\$120.00.**

1986 — 2
„Adidas“ firmos sportinis kostiumas, sportiniai batai firmos „Adidas“, vyriškas arba moteriškas megztinis, vyriškas arba moteriškas bliuzonas — anorakas, velvetinės arba denim medžiagos džinsinės kelnės firmos „Wrangler“ arba „Levi“.
Šio siuntinio kaina su pašto išlaidomis — **\$220.00**
Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą praktiškiausiai ir naudingiausiai PAVELDĖJIMO BŪDU.
Dėl smulkios informacijos ir patarimų prašome rašyti:
Z. Juras,
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.
Telef. 01 460.2592.

“AUDRA” TRAVEL CORPORATION 1986

Šio metu pildyti kelionę į LIETUVĄ per KANADĄ, pigiausiai kainai tik \$999.00 U.S. Kelionė ilgis nuo 7 iki 23 dienų. Ilgiausias ilgis Lietuvoje — 11 dienų!!!

Į kelionių kainas įskaityta skridimas oro linijomis, aplankant gražiausias Europos vietas; viešbutiai, transportas, maistas, ekskursijos bei kiti patarnavimai.

Gegužės 13	Liepos 10	Rugsėjo 3,	Kviečiame
Gegužės 28	Liepos 16,	Spalio 2,	telrauti
Liepos 3	Rugpjūčio 14	Gruodžio 26	smulkesnių
			informacijų

GERIAUSIOS ATOSTOGOS KANADOJE „EXPO 86“!!!
Rugpjūčio 8 d. organizuojama aštuonių dienų ekskursija į šį nepakartojamą renginį. **KELIONĖS KAINA: \$999.00 U.S.** įskaitant skridimus iš Toronto ir atgal, viešbutius, 3 dienų pasą „EXPO 86“, spalvotą informacijos knygą, nuotaikingus pietus pramoginiame laive, 2 dienų kelionę autobusu, lydimą patyrusio vadovo, aplankant gražiausias Vakarų Kanados vietas. Norintems vykti į „Expo 86“ kito mėnesio datomis galima pasiūlyti įvairių įdomių maršrutų. Viso pasaulio dėmesys nukreiptas į „EXPO 86“, tad vietų skaičius ribotas.
Skubėkite užsakyti vietas dabar!

Mūsų buuras:
• Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.
• Prima užsakymus nupirkti gimintoms automobilius tiesiogiai iš Kanados pagal nurodytą adresą.
• Tarpininkauja suteiktai gimintoms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, bei tvarkant palikimus.
Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.
Smulkesnes informacijas teikia
AUDRONĖ JŪRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:
1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060 Telex 06-986766 TOR
7 metai pirmajūnčios Kanadoje lietuvių kelionių biuro registracijos numeris 2159872.

INTERNATIONAL

SOL ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros
1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

RUTA PAUPERAS, Mgr.

KELIONĖ NR. 3 liepos 17 d. iki liepos 31 d.
Iš Niujorko \$1,895.00
KELIONĖ NR. 4 rugpjūčio 9 d. iki rugpjūčio 23 d.
Iš Niujorko \$1,935.00
KELIONĖ NR. 5 rugsėjo 12 d. iki rugsėjo 26 d.
Iš Niujorko \$1,685.00
KELIONĖ NR. 6 spalio 3 d. iki spalio 17 d.
Iš Niujorko \$1,480.00
KELIONĖ NR. 7 gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987
Iš Niujorko \$1,471.00

Kelionių maršrutas: 1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambaryje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbutius, maistą, operos, teatro arba balieto bilietus, įvairius ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 7 suderinta su grandijonine Naujų metų šventimo baltais.
Tarpininkaujame perkantiems automobilius (Automobilų kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,600 rb., VAZ 2107 — 4,470 rb., VAZ 2106 — 4,130 rb., VAZ 21003 — 3,900 rb., VAZ 21013 — 3,360 rb.), kooperacinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus išsivietimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:
G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163, CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA. TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702.
Skrendame erdviais „FINNAIR“ lėktuvais.

RADONAS – DUJOS, SUKELIANČIOS PLAUČIŲ VĖŽĮ

DR. JUOZAS KRIAUCIŪNAS

Jau 1500 metais pastebėta, kad vidurinės Europos kasyklų metalams ir mineralams gauti darbininkai susirgavo nepagydomomis plaučių ligomis dažniau, negu kitų amatų darbininkai. Bet tik 1879 m. didelė tu susirgimų dalis buvo pajęta priskirti plaučių vėžiui. Tačiau niekas nežinojo, kas tą vėžį sukeliu.

1900 m. vokiečių chemikas Fridrichas E. Dorn surado radono dujas ir apie 1932 m. pradėta įtarti, kad tos dujos sukeliu plaučių vėžį. Reikėjo kuone 30 metų, kai 1960 m. visuotinai priimta po aiškių mokslinių ir medicininių įrodymų, kad tos dujos tikrai yra plaučių vėžį sukeliu. Pradėta tirti radono dujas ir rasta, kad kai kuriose vietovėse jų koncentracija aukšta.

Radono dujos yra elemento radono dujinė forma. Pats elementas gali būti kietas prie temperatūros žemesnės negu minus (-) 71° C (Celsijaus), skystas tarp temperatūrų minus 71° ir minus 68,8°. Tai radonas žmogaus gyvenamoje aplinkoje pasireiškia tik dujomis, išskyrus žemės asigalių zonas, kur aplinkos temperatūra gali būti žemesnė negu minus 71° C. Elementas atominėje lentelėje užima 86 vietą, turi 222 atominį svorį, kieto specifinis svoris yra 4, nesijungia su kitais elementais, bet tirpsta vandenyje. Jo dujos yra bekvapės ir bespalvės. Elementas visose formose yra radioaktyvus – nematomai ir pojūčiams neįtampai spinduliuojas. Radioaktyvumas kenksmingas visokiai gyvybei, didesni kiekiai žudo gyvybę ne staiga, o pamažu. Radono dujų pakanktų plaučių susirgimas pasireiškia po kelių ar ne kelių dešimčių metų. Plaučiai kvėpavimui naudoja labai didelį kiekį aplinkos oro, tai ore esantis radonas įtraukiamas kartu. Nors ir nedideliais kiekiais, bet vis tiek žaloja plaučius. Jei radono dujų turintis oras įkvėpamas dienų dienomis ir metų metais, tai pakankiam vystka nuolat ir plaučių susirgimas gali išsivystyti greičiau.

Radonas, ypač jo dujos, randamas visoje žemėje ir žemę supančioje aplinkoje, tik jo kiekiai įvairiose vietovėse labai įvairuoja. Jis yra radio (radium) elemento skaldymosi (nykimo) produktas, o pastarasis urano skaldymosi produktas. Uranas naudojamas atominėi energijai gaminti. Urano kasyklose ir jo atmatų bei liekanų aplinkoje yra ypač aukštas radono kiekis, o uranas mažais kiekiais gali būti įsimašęs ir kitų metalų žaliavoje (rūdoje). Radonas, palyginti, greitai nyksta (išspinduliuoja), radono dujų radioaktyvumas per pusę sumažėja kuone per 4 dienas, kas yra, galima sakyti, palaima gyvybei išlikti.

Amerikoje dėmesys į radono dujų esimą žmonių gyvenamoje aplinkoje buvo ypač atkreiptas 1984 m. pabaigoje, kai Pensilvanijos valstijos Boyerstown miestelyje, vieno namo rūsyje, buvo rasta aukšta tų dujų koncentracija. Toliau tiriant, jau 1985 m. rasta ir daugiau namų, kuriuose radono dujų koncentracija buvo aukšta. Radono dujų aukšta koncentracija buvo rasta keliolikoje namų ir Connecticuto bei New Jersey valstijose, taip pat New Yorko ir Amerikos vakarų valstijose, pvz. Colorado. Vien Pensilvanijoje rasta apie 3000 namų su aukšta radono dujų koncentracija, bet čia daryta ir daugiausia tyrimų, nes valstybė apmoka už tuos tyrimus. Kitose valstijose patys gyventojai turi užmokėti už tuos tyrimus.

Federalinė gamtos saugos agentūra, trumpai EPA, sako, kad bent 20 tūkstančių asmenų Amerikoje kasmet miršta nuo ra-

dono sukulto plaučių vėžio. Tačiau dar ligi šiol nėra sutarta, kokia radono dujų koncentracija ore yra plaučiams kenkianti. Connecticuto valstijoje keliuose namuose rasta 0,61 pikokurių (radiacijai matuoti vienetas) viename ore litre, kas pagal EPA yra neankšta koncentracija, bet pagal žmonių suorganizuoto gamtos saugos fondo vadovą tai yra 6 kartus aukštesnė koncentracija, negu reikalinga plaučiams nekenkti.

Kaip anksčiau sakiau, radonas randamas visoje žemėje, jos paviršiuje bei ore, bet tik kai kuriose vietovėse padidintu ir plaučiams kenksmingu kiekiu. Tos vietovės yra uolėtos, kalnuotos ir su daubomis, gražios reginiais vietos arba kur žemėje galima rasti urano ar net ir kitų metalų rūdos. Taip pat vietovėse, kur kada nors buvo pašalinti urano ar radio turintieji produktai ir atmatos, net pašalintojams dar ta kenksmingumo nežinant. Pensilvanijoje tokios vietovės yra apie Readingo miestą, jo aukštesnėse ir slėniuose, kurie nueina į New Yorko ir New Jersey valstijas. Connecticuto valstijoje aukščiausia radono koncentracija rasta keliuose namuose Torringtono mieste.

Radono dujos, kylančios iš žemės, aukštesnė koncentracija susirenka namų rūsiuose, šuliniuose, sandariose ir nepakankamai vėdinamose patalpose, tai ir kambariuose, ypač kur grindys ir namų pamatai nėra sandarūs, suėžėję ir suri ir arba padaryti iš purios medžiagos. Jos ateina į butą su užteršto jomis šulinio vandeniu, per angas, jei jos nėra sandarios, rūsiuose įvairiems panaudojimams vamzdžiams įvesti.

Radono sukeliuamam plaučių vėžiui pasireikšti reikia kelių, keliolikos ar net kelių dešimčių metų, priklausomai nuo organizmo atsparumo, dujų koncentracijos ir nuo dažnumo bei ilgumo jų įkvėpavimo. Dėl to žmonės, net medikai ir aplinkos taršą tiriantieji ligi šiol iš pavojų neatkreipė reikiamo dėmesio. Dar nepakankamai tuo domimasi ir dabartiniu laiku.

Ką reikia daryti, vengiant radono dujų sukeliuamą kenksmingumą? Patariama: 1. Namuose, jei ne kiekvienuose, tai bent

Lietuvių Operos solistai Tomas Zielinskis, Bronius Kazėnas ir Jonas Vaznelis muzikines repeticijas metu, besirošiant Rossini operos „Vilniaus Telio“ spektakliams, kurie bus birželio 14 d. ir 15 d. Cicero miesto Morton East teatre. Nuotr. J. Tamulaičio

aplinkoje keliuose, iširti radono kiekį, ypač namų rūsiuose; 2. Namų ir namų rūšių grindys, rūšių sienos turi būti sandarios, vamzdžių įvedimo angos ir rūšį turi būti sandariai uždarytos; 3. Jei namas turi savo šulinį, tai iširti šulinį dėl radono esimo; 4. Visos patalpos turi būti dažnokai gerai vėdinamos, naudojant oro siurblius, plačiai atidarant langus, net skersvejį sukeliu; 5. Statant naujus namus, aplinka turi būti iširta dėl radono buvimo; 6. Reikalauti, kad valdiškoji gamtos saugos agentūra arba susibūrę vietovės gyventojai iširti namuose radono kiekį; 7. Reikalauti namus statančias kompanijas ir statytojus, kad rūšių sienas ir grindis padarytu sandarias. Sandarumą ypač gerai palaikyti tinka plastikine medžiaga. Taip pat reikia kiekvienai patalpai įruošti pakankamą vėdinimą.

Yra komercinės kompanijos, kur galima gauti instrumentus namuose radonui nustatyti. Jų adresas: Track Etch, 460 N. W. get Lane, Walnut Creek, CA 94595; Air Check, P.O. Box, Penrose, NC 28760 ir Radon Project, Physics Department, University of Pittsburgh, Pittsburgh, PA 15260.

Laiku atkreipdami dėmesį į sveikatai gresiantį pavojų – radono dujų kenkimą plaučiams – išvengsime bent tų dujų sukeliuamą plaučių vėžį, skausmingo ir nepagydomo.

PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas ir „Pasaulio Lietuvių“ redaktorius Bronius Nainys. Nuotr. Jono Tamulaičio

Pastabos ir nuomonės

ATOMINIS GENOCIDAS IR MES

AURELIJA BALASAITYENĖ

Neseniai įvykusi Černobylio atominės jėgainės katastrofa giliai sukrėtė visą pasaulį tiek savo baisiomis pasekmėmis, tiek komunistams tipiškumu paslaptingumu, kurio išdavoje, be abejojimo, žuvo daug nekaltų aukų. Jei Švedija nebūtų pastebėjusi tamsaus debesio, virš skleidžiančio radioaktyvius nuodus, gal ir šiandien dar niekas nežinotų, kad lėta mirtimi žuva tūkstančiai ukrainiečių be medicinos ar kitos pagalbos. Visas pasaulis žino, kad sovietai iš Vakarų pavogė atomo skaldymo ir atominės energijos gaminto paslaptis, pasinaudodami šnipų ir išdavių paslaugomis. Taip pat ne paslaptis, kad sovietų mokslininkai, būdami izoliuoti nuo civilizacijos pasaulio, yra atsilikę nuo Vakarų technikos pažangos ir nepasizymi savo darbų precizija, todėl ir rezultatai yra surišti su rizika ir pavojumi žmonių gyvybei, nes jų darbų planus neįsėna žmogaus – individo apsaugos principas. Sovietinėje sistemoje pavienis asmuo yra aukojamas „visų“ labui, todėl ir ši kartą sovietams buvo svarbiau gelbėti savo prestižą pasaulio akyse, slepiant katastrofą ir jos padarinius, ir neprašant pagalbos iš savo pažangesnių kaimynų, kad nepaaiškėtų tikroji, jų sistemą kompromituojanti padėtis.

Žvelgiant į kruviną sovietijos istoriją ir prisimenant, kad, 1932-1933 metais Stalino įsakymu Ukrainoje dirbtinai sukėlus bada, buvo išnaikinta arti 3 milijonų ukrainiečių, nenoromis kyla mintis, kad ir katastrofos ištikta jėgainė, pastatyta taip arti Ukrainos sostinės Kijevo, galėjo būti sąmoningai suplanuota, iš anksto numatant tokios katastrofos galimybę ir pasėkas. Iš lašas po lašo prasiunkiančių žinučių pradėjo aiškėti, kad Černobylio apylinkės gyventojų evakuacija buvo pradėta tik 36 valandom praėjus po sprogo, j orą, augmeniją ir žemę pasiuntusio tiek radiacijos, kad jos paliešti žmonės gali mirti lėta ir labai sunkia mirtimi. Vis dar buvo bandoma per Maskvos televiziją įvykį ignoruoti, tik palaipsniui pripažįstant, kad „padėtis sunormalėjusi“, „ūkiu darbai tęsiami normaliai toliau“, ir t.t. Tuo tarpu susirūpinusi Lenkijos vyriausybė uždraudė gerti pieną, valgyti šviežias daržoves ir vaikus aprūpino jodo lašais. Romoje policijos

pareigūnai likvidavo didelius kiekius daržovių ir vaisių, kad apsaugotų gyventojus nuo radiacijos nuodų, pasiekusių ir Italiją. Dešimt dienų po katastrofos, matyt partijos vadovybei ilgai posėdžiavus ir surepetavus būsimus komunikatus, pamažu buvo duodama daugiau informacijos. Reikia turėti vilties, kad sveikai galvojančios pasaulis pasidarys teisingas išvadas apie „sovietinio gyvenimo gerovės“ mitą, nors visų faktų niekas nesužinos.

Geriausios sovietinės sistemos beširdiškumo įrodymas buvo tas, kad vos 48 valandom praėjus po sprogo ir Černobylio gaisrui tebesiplečiant, Kremliaus vadai, su šypsenu, dainom ir šokiais, šventę gegužės 1 dienos šventę, skėstančią „raudonosios aguonos“ ženkle, slėpdami Ukrainos tragediją. O kaip į tokį įvykį reaguotų laisvojo pasaulio vyriausybės?

Iš specialistų teko patirti, kad Sovietų Sąjungoje esama apie 12 atominės energijos jėgainių, kurių didžioji dauguma sukonzentruota Sovietų Sąjungos šiaurės vakaruose: Ukrainoje, Gudijoje ir Lietuvoje. Tai teritorijos, kurios trokšta laisvės ir pasižymi didele, aktyvia rezistencija. Prie Leningrado ir Maskvos yra du nedideli reaktoriai, tačiau Ignalinoje yra stato- masiausias reaktorius, kurio 1500 megavatų pirmoji dalis jau baigta statyti 1983 metais. Kas gali garantuoti, kad panaši katastrofa neištiktis ir Ignalinos? Pasiekus, kaip numatyta, 6000 megavatų, tos jėgainės katastrofa visiška sunaikintų Pabaltijo tautas...

Turbūt pasaulyje nėra tokios jėgos, kuri galėtų priversti Sovietų Sąjungą tokių jėgainių statybą sustabdyti kraštuose, kurie teisėtai jai nepriklauso, ar net reikalauti pasirūpinti tokių jėgainių saugumu, pirmoje vietoje statant vietos gyventojų jų saugumą, neatsižvelgiant į biurokratų penkmečių planus.

Ir per mūsų brangią Lietuvą ejo atominės radiacijos debesys, prieš pasiekdamas laisvą Švediją. Tą galima buvo aiškiai matyti, televizijos žiniose sekant Europos žemėlapi, kuriame grafiškai buvo nurodytas to debesio kelias. Nors JAV vyriausybė Pabaltijo kraštų aneksijos „de jure“ nepripažįsta, atrodo, kad tai nėra žinoma „visažinančiom“ televizijų stotim. Lietu-

IVYKIAI ISTORINIUOSE VYKSMUOSE

JONAS VALANTIEJUS

Dėl ko prezidentas Reagas ir kiti konservatoriai turi sunkumų gauti daugelio geravalių amerikiečių pritarimą reikalingoms priemonėms prieš komunistų kėslus?

Panašius sunkumus dažniau sutinkame mes, kai tenka aiškinti amerikiečiams sovietinę grėsmę. Tai dėl bendrosios žmogiškos prigimties ir kai kurių amerikiečių visuomenės ypatumų. Pirmiausia, visi žmonės nemėgsta nemalonių dalykų, ypač tokiu metu, kai jie gerai jaučiasi ir yra užsiėmę kasdieniniais reikalais.

Komunizmas mums yra aiški ir biuri melo sistema, nes ji pažįstama iš tiesioginių pergyvenimų ar stebėjimų. Nevisai taip su amerikiečiais ar kitomis tautomis, kurie komunizmą pažįstą tik iš tolo. Net daugybė faktų, kuriuos jie mato ar patiria, nėra tokio pat įtikinamumo, kaip mūsų patyrimai. Tai todėl, kad yra du pagrindiniai pažinimo būdai – subjektyvus ir objektyvus. Mūsų komunizmo pažinimas, būdamas subjektyvus ir objektyvus, yra gilesnis, kitų – daugiaiau nudažytas jų subjektyviais ypatumais.

Be to, komunizmas yra labai gaivalingas gyvulus. Esme mitas, paverstas religija, ir turi beveik religinę jėgą tiems,

kurie juo tiki ar kurie jį deda visokias savo viltis, kylančias iš nepasitenkinimo esamos padėties trūkumais. Šis pastebėjimas padeda suprasti, dėl ko komunizmas yra taip įsikandęs į nepriklausomų religijų persekiojimus, kam, protingai žiūrint, neturėtų būti reikalo. Jis siekia užimti religijos vietą žmonių pasirikimuose ir galvoje.

Jei kada stebėjomes, kaip komunistiniai melai ir biuriniai įrodymai išskleisti, vis nesunaikina paties komunizmo, tenka atsižvelgti į šį komunizmo pseudoreliginį stiprumą. Komunistinis materializmas yra sujungtas su socialinio idealizmo mitu, ypač patraukliu proto, meno ir jaunų žmonių troškimams. Vakarų materializmas, įskaitant konservatorius, yra objektyvaus pobūdžio, ištiesai utilitarinis. Jei religija komunizmui yra tiesiog priešas, nuodai, tai vakarų kapitalizmas, ypač amerikiečių dabartinėse pozicijose, religijai skiriama nuošali, neveikli vieta. Tikrovėje komunizmui nugalėti vien ekonominės gerovės neužtenka, reikia gyvos religijos, kaip subjektyvaus gyvenimo įprasminimo.

Iš sovietinės propagandos pastangų galima matyti, kad jie gerai supranta savo stiprumo šaltinius šalia karinių įbauginimų. Toks naujusias propagandos misijonierius Posner, gastroliuojąs čia Amerikoje, artistiška naudoja išbandytą šablonus. Jis taiko ir, atrodo, gerai pataiko į amerikiečių publikos paviršutinį suinteresuotumą ir idealistinius nusiteikimus – taikos, teisingumo, savitarpio pasitikėjimo, nesikišimo į kitų šalių reikalus ir taip toliau. Prieštarauja sovietinės tikrovės faktai dažnai skęsta kaip tik šiuose pačių amerikiečių nusiteikimuose. Tokioje atmosferoje bolševikinės itakoms reikšmi nėra per daug sunku, priešingai, kritiški ir realūs aiškinimai ir ženklai nelengvai virškinami.

Todėl gal reikia laikyti savotiškai naudingais pastarojo laiko įvykius, sukrečiančius plačius visuomenės sluoksnius ir pasitenkinama sutikto pareigūno mandagumu, rankos paspaudimu ar nuotrauka... Mes naiviai tikime kiekvienu pažadu, vertiname kiekvieną popierio lapelį, kuriame yra minimas Lietuvos vardas, bet viešumoje nematome jokių rezultatų, ką geriausiai įrodo visų televizijos bendrovių rodomi Europos žemėlapi. O gal tai daroma tam, kad nebūtų erzinama KGB Amerikos televizijos stebėtojai?

Koks patarimas? Masinis parašų rinkimas turi būti paruoštas su atitinkamu tekstu, parašus renkant tik iš teisėtų balsuotojų, ne jaunesnių 18 metų amžiaus, su autentiškais adresais, pabrėžiant tų parašų savininkus kaip Amerikos piliečius, balsuotojus, mokesčių mokėtojus ir televizijoje reklamuojamų produktų pirkėjus. Mūsų veiksmų bylose jau yra susirinkę nemažai laišku iš kelių prezidentų, senatorių bei Kongreso atstovų, kuriuose aiškiai pabrėžiamas Pabaltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimas. Nuorašus galima būtų panaudoti, pristatant daugelio tūkstančių baltiečių parašus, protestuojant prieš televizijos tų valstybių statuso ignoravimą. Tai būtų vienas tikrai vertingas žygis, įrodantis mūsų tikrą rūpestį Lietuvos byla, ir pastangos, kovojant už mūsų tautos teises. Prabilkime organizuoti ir teisiskai!

IŠTVERMINGAS ŠOFERIS

Nors jau sulaukė 79 m. amžiaus, Tanner T. Perry tebėra šoferis ir važinėja Yellow bendrovės taksiu Chicagoje 35 metus. Jis augo dideleje šeimoje – 13 brolių ir seserų. Niekada negėrė ir nerūkė.

HONORARŲ 137,500 DOL.

Kongresmanas Dan Ros- tenkowski už savo kalbas 1985 m. surinko honorarų 137,500 dol. Laikydamiis kongreso nuostatų, kongresmanas daugumą šių pajamų turi išdalinti labdarai.

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

VAKARONĖ SU DOUGHERTY

Gegužės 9 Lietuvos namuose, kultūros centre, įvyko susitikimas su Charles Dougherty, senų laikų nuosirdžių lietuvių draugu, pirmiūose rinkimuose respublikonų sąrašą kandidatuojančiu į JAV atstovų rūmus. Vakaronės tikslas buvo prisiminti jo didžias paslaugas ne tik mūsų kolonijos, bet ir visos Amerikos lietuviams, kai jis anksčiau dvejose kadencijose darbovois kongrese, išgirsti jo priešrinkiminius pasisakymus ir sukelti šiek tiek pinigų rinkiminei akcijai.

Vaišinantis vynu ir skaniais poniu paruoštais užkandžiais, Algimantas Gečys, JAV-bių krašto valdybos pirmininkas, išsamiai paaiškino, kaip Charles Dougherty, mūsų atstovybės finansiniams fondams veik visai išsėmus, jos išlaikymui surado naujų resursų, kaip jo ir kitų pastangomis buvo atrasti būdai į diplomatinę tarnybą Washingtone įvesti naujus žmones. Pabrėžė, kad Dougherty iniciatyva kongrese buvo suorganizuotas vadinamas Ad Hoc Committee for the Baltic States and the Ukraine. Tas komitetas gana aktyviai pasireiškė ukrainiečio Mirosław nuo sovietų laivo pabėgimo metu. Priminė, kad tik Dougherty dėka JAV-bių valdžios žemėlapiuose Lietuva, Latvija ir Estija išskiriamos iš Sov. Sąjungos. Tokiu būdu buvęs kongresmanas labai gražiai atstovavo visai Amerikos lietuvių bendruomenei. Pridėjo jo atliktus darbus mūsų kolonijai (buvo atvejais, kada net nakties metu mes jį kėlėme iš patalo tvarkyti netikėtai atsiradusias painiavas), gaunasi gražus jo aukos lietuviams vaidas. Todėl neuostabu, kad vakaronėje esančių tarpe buvo žmonių ir iš kitų rinkiminių rajonų, ir net iš kaimyninės New Jersey valstijos. Susirinkusieji atstovavo net kelios kartoms.

Dougherty pabrėžė, kad jis, patekęs pas lietuvius bei ukrainiečius jaučiasi, kaip savo šeimoj, ilgokai stabtelėję prie savo oponento apibūdinimo bei jo rinkiminių distrikto charakterizavimo. Jo oponentas yra žydu kilmės. Tačiau, anot kalbėtojo, nežiūrint, kad distrikte žydai sudaro didžiausią etninę grupę, jo varžovui laimėjimo galimybės yra labai mažos, nes jie daugiausia yra užsiregistravę demokratams ir pirmiūose rinkimuose negalės balsuoti už respublikonus. Apie 4,000 yra ukrainiečių. Lietuvių skaičius siekia 600. Turint galvoje, kad pirmiūose rinkimuose labai mažai balsuoja, jei aktyviai pasireiškė abi minėtos tautinės grupės, jis rinkimus laimės. Liesdamas OSI reikalus, pareiškė, jog išrinktas darys žygius, kad KGB pateikta medžiaga būtų nepriimama, kad jų pristatytai liudininkai atmetami ir kad būtų respektuojama šio krašto teisinė sistema.

Po pranešimo atsirado nemažai, daugiausia iš jaunosios kartos, klausimų. T. Gečienė supa-

žindino su Dougherty į kongresą gražinimo komitetu. Jį sudaro J. Dantienė, T. Gečienė, A. Mašalaitienė, O. Pliuškonienė, R. Stirbys ir Vytautas Volertas, jr.

Vakaronės metu surinkta per 1,000 dol. Ši suma dar padidės, nes rinkimų reikalams pažadėjo aukoti ir kai kurie pobūvyje nedalyvavę. Lietuviai Doughertyi stipriai talkins ir darbu. Malonu pastebėti, kad už jo kandidatūrą pasisakė abu didieji Philadelphiaijos dienraščiai: „Inquirer“ ir „Daily News“.

MIRUSIEJI

Balandžio 20, sulaukusi 47 m., apie tris mėnesius sunkios ligos kankinta, su šiuo pasauliu atsiskyrė **Kleopatra Vasienė-Sadinauskaitė**. Po būdinių Mykolo Bigenio koplyčioje bei gedulingu pamaldų Šv. Andriejaus bažnyčioje, atsisveikinime žodį tarus Algimantui Gečiui, jaunystės dienų prieteliui, angliškai užuojautą pareiškus vienam iš Vasijų šeimos amerikiečių draugui, balandžio 26 buvo palaidota Priskelimo kapinėse.

A. a. Kleopatra, būdama 6 m. su tėvais, antrą kartą artėjant sovietiniam terorui, apleido Lietuvą ir, išgyvenusi visus bėglių vargus, 1949 m. atvyko į Philadelphia. Čia, baigusi Little Flower mergaičių gimnaziją, lankė medicinos technikų mokyklą ir tapo tos srities specialiste. Tada ištekojo už inž. Algimanto Vasio ir susilaukė dukters Anitos ir sūnaus Kimio, kurie šiuo metu yra baigę aukštuosius mokslus. Balandžio 9, Kleopatrai esant ligoninėj, sukako 25 m. nuo Vasijų vestuvių.

Be minėtų trijų asmenų giliame liūdesyje liko motina Felomena, brolis Arnoldas ir sesuo Marija Birutė su šeimomis. Kleopatra, kaip vyriausia iš vaikų, šeimai atvykus į Philadelphia, buvo didelė parama dirbantiems tėvams. Ji rūpindavosi broliu bei seserim, net ir sekmadieniais surasdama laiko juos užimti. Vėliau didelė motiniška meile augino ir auklėjo savo vaikus. Jaunos moters netekimas skaudžiai palietė ne tik artimuosius, bet ir visą koloniją.

Šis pavasaris mūsų kolonijai yra labai nelaimingas: trijų savaičių tarpe netekome keturių žmonių. Paskutinis iš jų buvo **Adomas Šparkevičius**, šios žemės kelionė baigė gegužės 9 d. Buvo 81 m. amžiaus. Keistos raumenų ligos kankinamas mirė senelių prieglaudoje.

Gegužės 14, Šv. Jurgio parapijos kleb. Juozui Anderloniui J. Eramino koplyčioje atkalbėjus rožinį ir dalyviams su velioniu atsisveikinus, jo palaikai buvo palydėti į Šv. Jurgio bažnyčią. Vyriausias Mišių celebrantas buvo parapijos klebonas. Jam asistavo Šv. Andriejaus parapijos kunigai Kajetonas Sakalauskas ir Jurgis Degutis. Lietuviškame pamokslė kun. Sakalauskas pabrėžė, jog velionis buvo geras tėvas, santūrus, paslaugus,

Elena Žalinkevičaitė-Petrauskienė, sol. Kipro Petrausko žmona, prieš savo mirtį su svečiais. Gegužės 22 d. ji su giminėmis praleido laiką, o gegužės 23 d. 1 val. nakties mirė. Sėdi atsiskuskusi į fotografa.

prieš neturintis žmogus. Priklause ramovėnams, Tautinei sąjungai, Balfui, Lietuvių Bendruomenei. Angliškame žodyje Anderlonis stipriai akcentavo a.a. Adomo didelę meilę paliktajai tėvynei. Pamaldoms pasibaigus, gražiai nuskambėjo Tautos himnas ir Marija, Marija. Priskelimo kapinėse laidojimo apeigas atlikus kleb. Anderloniui, Tautinės sąjungos ir Lietuvių namų vardu atsisveikinimo Vytautos Matonis. Tiek bažnyčioje, tiek kapinėse karstas buvo pridengtas Tautine vėliava, kurią velionis įvairiose parengimuose dažnai nešdavo. Ją nuėmus, vyriausias sūnus Algimantas ant karsto gintaro gabaliukais išdėdė kryželį, religinį ir tautinį simbolį, buvusį velionio gyvenimo kelrodžiu. Jau-

kūs pietūs įvyko Lietuvių ryto, sumos metu, bus meldžiamasi už Baisiojo birželio aukas ir kitus žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Moterys pamaldose prašomos dalyvauti su tautiniais rūbais.

Bronius Vaškaitis

NEW GOLD COAST INN
2525 W. 71st
434-4149
Hall Available For Weddings,
Bridal Showers & All Occasions
Up To 170 People
Ernie, Jerry & Hank

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 89 St., tel. 776-1486

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MASINAS IR SILDYTVUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

VENCKAUSKAS, Inc.
Builders & Remodeling
• Porches & Decks • Floor & Wall Tile
• Aluminum Siding & Trim • Kitchens & Baths
• Masonry • Hot Rooms
• Additions • Insurance Repairs
Joe (312) 582-7606
Peter (312) 371-7499

Šeimos
Žuvautojai • Medžiotojai
Kviečiame atsilankyti
i Guzulių
BOUSTRIŲ
RESORT
ON Bow String Lake
MCR 3, Box 270
Deer River, MN 56636
(218) 556-4321

MARQUETTE PHOTO
SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MEGEJAMS

Daug sutaupsite, pirkdami šiuo reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtą foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 valandos.

3314 West 63rd Street
Tel. — Prospect 6-8998

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
3610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

9.6% nuosimėčiai ir žemi įmokėjimams tiems, kurie pirmą kartą perka namą. Pasinaudokite proga ir pirkite dabar. Skubiai!

NAMAI PARDAVIMUI
No. 541 — 2 butų namas „Ultra Deluxe“ 65 ir Homan 6 kamb., 3 didžiuliai miegamieji kiekvienam bute, dvigubas sklypas puikiam nuosimėčiui, atskiros krosnis ir centriniai šaldymai, moderni virtuvė, 1½ prausyklos kiekvienam bute, 2 maš. mūr. garaž. — įvažiuojamas iš gatvės. Nauja krosnis, stogas ir elektra. Jaučiamas savininko pasididžiavimas šiuo namu. Skambinkite dabar.

No. 568 — Pelningas 7 butų mūr. namas, gražiai atrodantis. 7 butai, 6 butai su dviem miegamais, 50 p. sklypas, 4 maš. mūr. garažas, „alum. sided stair/case“, 100 „amps“ elektros, apynaijus „boiler“. Geram stovyje, mažos išlaidos. Pelningas pirkiny. 63 ir Kedzie. Skambinkite dabar.

No. 487 Pelninga taverna 51st ir Kedzie. Geras biznis su dviem butais, kurie padės išmokyti skolas. Tuščias sklypas gali būti naudojamas kaip „beer garden“ rūsy per visą namą, 2 maš. garaž. prie „Central Steel“ ir sunkvežimių kompanijų (daugiau klientų) gerai uždėbama paruošiant pietus. Skambinkite dabar geresniam pelniui.

No. 575 — 674 ir Lawndale. 6 kamb. mūr. namas su šoniniu įvažiavimu. 3 karališki mieg., 1½ prausyklos, įrengtas rūsys, centrinis šaldymas, didkas sklypas su šoniniu įvažiavimu, nauja krosnis ir stogas, 2 maš. garaž. Ilgai neliks pardavimui. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefonu. Mūsų parduotėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namą įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

LEMONT, FOR SALE BY OWNER,
\$90,00. 4 bedrooms, split level, living room, dining room, kitchen, basement, 1½ bath, attached 2 car gar., central air.
1108 Hillview Dr.
257-6669.

SIMAITIS REALTY
Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

Custom, 5 year old brick ranch, oversize 2 car garage, 2 story barn, ¾ acre dividable lot. 1 block west of St. Casimir Cem. \$115,000.00
388-6583

Century 21
BROCK REALTORS
7822 S. Pulaski Rd.
RIMAS L. STANKUS
REALTOR-ASSOCIATE
284-1900

Norintieji pirkti ar parduoti namus per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

FOR RENT
BROADVIEW OFFICE
SPACE FOR RENT
4 Rooms, 2nd Floor, Heated, Approx. 600'.
345-5212

STASYS ŠAKINIS
LIETUVIS DAŽYTOJAS
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambinti 927-9107

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba sekmadieniais nuo 7:30 iki 8:30 val. ryto. Banga WCEW stoties 1450 A.M. Transliuojame ik. nuosavos studijos Marquette pr., vedėja Aldona Daukas.
7159 So. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

REAL ESTATE

BELL-BACE R.E.
J. BACEVIČIUS
Namų pardavimai — valdymai — nuomavimai
Income Tax — draudimais
6529 S. Kedzie 778-2233

OAK LAWN — SAVININKAS PARDUODA
„Deluxe“ 2-jų butų namą. Vienas butas su 3 dideliais mieg., antras su dviem. Turi baseiną, 2½ maš. garažą, atskirą „gas, electric ir air conditioning“, 2 židinius. Sklypo dydis 90 x 125 p. Kaina: 177,000 dol. Skambinkite: 581-0370 arba 424-8260.

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI,
apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybę, prašau kreiptis į mus. mes patarnaujame Chicago ir priemiestuose.

BUDRAIČIO
Nuosavybį pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

Buying or Selling?
Insist on our 96 years of care, experience & trust.
We speak Lithuanian.
Alexander J. Mockus
Vice President & Manager
McKey & Poague
Real Estate
6610 S. Pulaski
767-6655

OPEN HOUSE Sat., May 31 & Sun.,
June 1st, 1-6 p.m. 3 bdrm brick, 1½ baths, C/A, appl., full-finished bsmt. 2-car garage. 3511 W. 77th Place.
Tel.: 778-7478. By owner.

FOR SALE
Lot in St. Casimir's Lithuanian Cemetery Available
Section: 22 Block: 22, 8-Grave lot.
Write To: Louis Woznick, P.O. Box 2529, Palm Coast, Florida 32037.

MISCELLANEOUS
DĖMESIO!
Paruošiu maistą vestuvėms, krikštynoms ir kitoms parengimams. Kepu visokių rūšių tortus.
Tel.: 460-3824
Julla Liutikas

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėst už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Patikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJINIS MEDALIS

Lietuvos Krikščionybės 600 m. jubiliejaus išvakarėse kviečiame įsigyti puikų SUKAKTUVINĮ MEDALĮ, kuris vaizduoja Lietuvos Krikščionybės tris etapus su gražomis detalėmis...

- **Pirmoji pusė** vaizduoja Lietuvos valdovus MINDAUGĄ, JOGAILĄ, VYTAUTĄ, skydo fone pabrėžiant valdovų pasiryžimą įvesti krikščionybę Lietuvoje.
- **Antrąją pusę** dominuoja centrinis kryžius. Už jo Vilniaus katedra ir varpinė simbolizuoja tikėjimo įsitvirtinimą Lietuvoje.
- Medalis suprojektuotas ir nukaltas giliame refekte žymaus skulptoriaus VYTAUTO KAŠUBOS.

- **KALDINIMAS:**
3 colių skersmens, bronzinis antikvinio pobūdžio, taip pat pasidabruotas ir paauksuotas. (Bus apie 5 m. liepos mėn.)
- 1½ colių skersmens, gryo sidabro (.999) ir bronzos. (Bus apie 5 m. rugsėjo mėn.)

YPATINGOS LENGVATOS tiems, kurie užsisako ir užsimoka už medalius prieš medalių pasirodymą rinkoje.

KAINOS: 3 colių medalis	(iki 5 m. liepos 1 d.)	(po liepos 1 d.)
Antikvinis bronzos	\$25.00	\$30.00
Paauksuotas	\$30.00	\$35.00
Pasidabruotas	\$35.00	\$40.00

1½ colių medalis (iki 5 m. rugsėjo 1 d.)	(po rugsėjo 1 d.)
Gryo (.999) sidabro	\$45.00
Bronzos	\$15.00

UŽSAKYMUS SIŪSTI: Mrs. Loretta I. Stukas
234 Summit Dr., Watchung, NJ 07060

Pridėkite pašto išlaidom: \$2.00 prie kiekvieno 3 col. medalio
\$1.00 prie kiekvieno 1½ col. medalio
Čekiai išrašomi: **LITHUANIAN CHRISTIANITY JUBILEE, INC.**
IŠ ANKSTO DĖKOJAME

REMKIME TAUTOS FONDA

Tik nuo mūsų priklauso, ar būsimie girdimi laisvajame pasaulyje. Nepamirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO, pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Aukodami TAUTOS FONDUI, paremsite ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir informacijos apie tikrą padėtį ok. Lietuvoj skleidimą.
Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206

ROPESTENGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SĄLUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėlis
Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Marquette Park Family Medical Center

Health Care for the Whole Family!

6604 S. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois
476-4216
a division of the CCOM Ambulatory Care Network

A.A. ANGELE KAŠUBIENE IŠLYDINT AMŽINYBĖN

Susirenkame liūdesio, ilgesio ir skausmo persunktomis širdimis, nes veik prieš keturias savaites negailestinga mirtis taip netikėtai, nelauktai ir staiga išplėšė iš mūsų draugijos Angelę Kašubienę. Staigi mirtis ir kitos aplinkybės neleido tuo metu mums visiems susirinkti prie jos karsto ir jai pasakyti paskutinįjį sudiev. Tad mūsų klubo valdyba suorganizavo šią progą pasimelsti už velionę ir nors keliais žodžiais ją prisiminti.

Žinau, kad mums visiems labai sunku net suvokti šio skaudaus įvykio realybę. Juk dar mūsų visų akyse nespėjo išdilti tas malonus, visada malonia šypsena pasipuošęs Angelės veido paveikslas. Šia malonia šypsena ji buvo pasipuošusi ir paskutiniame mūsų bendrajame susirinkime ir šioje patalpoje salėje per mūsų Velykinį suėjimą. Tad tikrai sunku žmogik protu suvokti, kad šiandien yra pirmasis mūsų Daytona Beach lietuvių susirinkimas be mūsų mielos Angelės.

Angelė Garbaravičiūtė-Kašubienė yra mūsų Suvalkijos lygumų dukra. 1916 m. kovo m. 19 d. pirmuosius savo žemiškos kelionės žingsnius ji pasveikino Šunskų parapijoje. Į Marijampolės garsiąją Rygiškių Jono gimnaziją ji išvyko semtis mokslo žinių. Vėliau baigė Kauno Aušros mergaičių gimnaziją ir pradėjo studijas Vytauto Didžiojo universitete. Pasirinko humanitarinius mokslus ir svajonių išvykti į Angliją tobulintis anglų kalbos mokslė.

Tačiau karo audros nutraukė jos svajones ir ji drauge su Antanu ir tūkstančiais mūsų tėvynainių aplėdo savo tėvynę iš išklydo į platųjį pasaulį. O čia jai teko išgyventi tą pačią klajūno skurdžią dalį, kaip ir mums visiems. Sunkus darbas fabrikuose, kiek lengvesnė tarnyba Sears bendrovės įstaigoje... Ir pagaliau drauge su ištikimu gyvenimo palydovu Antanu, susilaukę užtarnauto poilsio, šiam poilsiu pasirinko Atlanto pajūrį ir apsigyveno Deltonos mieste.

Tačiau kaip trumpai Tverės jais leido jai šiuo poilsiu pasidžiaugti. Šių metų balandžio 4 d. nutruko jos gyvenimo siūlas ir ji pakilo anapus.

Angelė mirė vos keliomis dienomis įžengusi į aštuntąjį gyvenimo dešimtmetį, kuris žadėjo ramybę ir skaidrų gyvenimo saulėlydį.

Tai ir yra trumpa, labai paprasta ir nei kiek nesudėtinga velionės biografija. Tačiau šios biografijos apybraižų tarpueiliuose slypi daug asmeniškų išgyvenimų. Ji, būdama negausios ir nuolat skriaudžiamos lietuvių tautos palikuonė, turėjo pakel-

ti ir asmeniškai visas skriaudas ir nelaimes. Ji stebėjo Lietuvos laisvės netekimo tragediją. Ji stebėjo mūsų pabėgėlių skurdų likimą. Šio likimo kartėmis ji dalinosi su mumis visais. Tačiau ji nepalūžo. Ji išlaikė tą neužmirštamą šypseną ir pozityvią nuotaiką.

Netenka abejoti, kad savo gyvenimo kelyje ji turėjo ir daug džiaugsmo akimirkų. Drauge su Antanu jie užaugino dvi, lyg liepas, grakščias dukras. Iškiepjo joms tėvynės meilės ir žmogiško taurumo jausmus. Iškiepjo joms norą reikštis lietuviškoje visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje. Ji turėjo laimės susilaukti penkių vaikaitių, kurių paskutiniai atkeliauja į šį pasaulį vos kelias dienas prieš jos mirtį — lyg ją pavaduoti.

Man, o gal ir kitiems Daytonos gyventojams, teko proga su ja susipažinti tik čia, Daytonoje. Tačiau visi galime paliudyti, kad Angelė iš pat pirmojo žvilgsnio mus sužavėjo. Mus žavėjo ne tik jos maloni šypsena, bet ir jos visuomet entuziastinga nuotaika. Dar daugiau mus žavėjo jos gera valia parenti visais bendrasias pastangas ir jose dalyvauti. Angelė turėjo igimtą talentą savo asmenybe patraukti į save visus ir artimai su visais susibičiulianti. Ji mokėjo entuziastiškai sutikti kiekvieną mūsų bendrą kultūrinį laimėjimą. Bet ji lygiai taip pat mokėjo ir pateisinti kiekvieną nepasisekimą ar trūkumą bei klaidas. Ir tuo mums šio klubo nariams ir veikėjams ji liko ypatingai brangi ir neužmirštama.

Drauge su visais Daytona Beach klubo nariais išgyvenu jos netekimo skausmą. Klubo valdybos ir visų narių vardu jaučiu pareigą dar sykį pareikšti širdingiausią užuojautos žodį mūsų klubo nariui, buvusiam pirmininkui Antanui. Šiandien tegalime tik pažadėti savo draugiškumą, kurio Tu galbūt šiandien labiau negu bet kada esi reikalingas.

Jonas Daugėla

Tėra tik vienas būdas tiksliai matyti dalykus, tai išvelgti juos iš vidaus.

Ruskin

A.†A.

JONUI PETRULIUI

mirus, jo žmonai dr. BIRUTEI ir visiems giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Dalia ir Kazys Bobeliai
Elena ir Adolfas Miliai

Lietuviai Floridoje Juno Beach, Fla.

ESTRADINIS KONCERTAS

Gegužės 13 d. Albinos ir Alfonso Pilipavičių rezidencijoje Jonas Garla su savo turimais tobulais aparatais ir televizija pertransliavo ir gautą estradinio koncerto juoste. Garsas ryškus, spalvos gražios. Koncerte daugiausia dainuojamos humoristinės dainos ir liaudies dainos. Iš jų gražiausia daina „Gražuolė Palanga“.

Dalis mūsų jau yra išvykę atostogų į šiaurę: Eleonora ir Antanas Ščiukai į New Yorką, Bronė ir Antanas Jucėnai į Cape Cod, sol. Janina ir dr. Jonas Šalnai į Wisconsin, Stefanija ir Jonas Garlai į Clevelandą, Marija ir inž. Vytautas Oniūnai į Kanadą.

Laiškas

GAUNAME KO NEPRAŠOME

Kai laisvo krašto krantus pasiekę jūreivis du kartu šoka nuo katarginio laivo, tai jis desperatiškai trokšta laisvės. Svetimos kalbos nesuprantantiems ženklais parodė, kad suoliui nepasisekus, jo gerklė bus perpjauta.

Spaudoje perskaitęs sukreciančias Miroslavo Medvido grąžinimo rusams žinias, parašiau R.I. senatoriams ir atstovams protesto laiškus. Gautieji atsakymai — nepatenkinami. Jūreivio išgelbėjimui vilčių nėra: tyrinėjimas pavestas bejegei Helsinkio sutarties peržiūros komisijai, pridėdant tam tikslui 200,000 dolerių. Nėra sąžiningo-garbingo liudininko, kaip Simo Kudirkos išdavimo metu New Bedforde, MA. Išdavimas įvyko prieš viršūnių konferenciją, o dabar tebesiekiamo kito susitikimo su vergų imperijos valdovu.

Iškalbingi pareiškimai žodžiu ir popieri apie žmogaus teises bei jų igyvendinimą tampa ne tik niekiniais, bet net klaidinančiais — suvedžiojančiais, kai vilčių turėjęs bėglys, grąžinamas jo budeliui.

Kol laisvės šalį pasiekęs žmogus nebus saugus, veltui visos konferencijos siekiant taikos, įskaitant viršūnių pasišnekeėjimus.

Ir toliau nevalia mums nutilti protestuojant prieš Medvido išdavimą. Nežinia kas bus sekantis besiveržiantis į laisvę?

A. Valiūškis

Kiti rengiasi išvykti: Elena Damijonaitienė ir Marija Slavinskienė į New Yorką, sol. Ona ir inž. Saulius Jameikiai veš, kaip kasmet, savo jaunimą Vidą, Valdį ir Titį į tolimą Dainavos stovyklą. Vidas džiaugiasi, kad šiais metais jis jau yra paskirtas jaunučių

ateitininkų vadovu. Alba ir Jonas Jakubauskai į Baltimorę, Albina ir Alfonsas Pilipavičiai į Kanadą, Irena ir inž. Eugenijus Manomaičiai į Bostoną. O ką mes čia liksime veikime, belaukdami jų grįžtant. Prižiūrėsime savo sodybą, kad jos būtų vis gražes-

GEGUŽĖS 31 D. — TREJŲ METŲ MIRTIES ATMINIMUI

Ilsėkis, baigęs kelionę žvarbia,
Toli nuo gimto kryžių krašto
Šventovės kūrės kūrėjo garbei
Iš liaudies meno lietuvių rašto

B. Brazdžionis

Ilgiam amžiams palikai paminklus
kalbėti už save.

Liūdintys žmona ir sūnūs.

A.†A.

Kun. PETRUI PATLABAI,

mūsų Mielam Prieteliui mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą sesutei STASEI, broliui STASIUI su šeima ir visai Kunigo PETRO giminei.

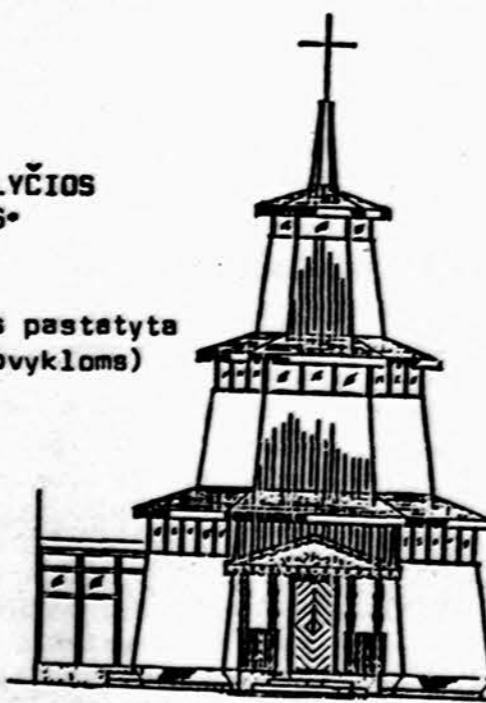
Su liūdesiu ir malda

Kun. J. Pragulbickas

Kun. A. Račkauskas

NERINGOS KOPLYČIOS PROJEKTAS

(tikimasi bus pastatyta
1986 metų stovykloms)

JAUNUOLIŲ stovykla - nuo 17 metų ir studentai
Birželio 15-28dd.

BERNIUKŲ stovykla - nuo 7 iki 16 metų
Birželio 29-liepos 12dd.

MERGAIČIŲ stovykla - nuo 7 iki 16 metų
Liepos 13-27 dd.

ŠEIMŲ SAVAITĖ/STOVYKLA - šeimoms su vaikais
Liepos 27-rugpjūčio 3dd.

LIETUVIŲ KILMĖS - anglų kalba - 7-16 metų
Rugpjūčio 3-16dd.

A.†A. IDA VALCERIS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1986 m. gegužės 30 d., 2 val. ryto, sulaukusi 76 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskr., Vadgerio kaime. Amerikoje išgyveno 30 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sesuo Eugenija Gudat su vyru Adam ir jų 2 sūnūs: Albert ir Adam su šeimomis, krikšto sūnūs Albert Gudat, sesers sūnūs Emil Kuraitis su šeima ir Walter Hess su šeima, 2 seserys Kanadoje: Mary Šimkus su vyru Vince ir Emma Zimmerman su vyru Andriumi ir daug kitų giminų, draugų Lietuvoje, Australijoje ir Vokietijoje.

Priklausė Marquette Parko namų savininkų draugijai. Kūnas pašarvotas sekmadienį ir pirmadienį nuo 2 iki 9 val. vak. Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St.

Laidotuvės įvyks antradienį, birželio 3 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Ziono Evangelikų Luteronų parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Bethania kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: seserys ir jų šeimos.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNŪS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

EVANS — EVANAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6845 South Western Avenue)

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiesčiuose
Tel. — 422-2000

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

APYLINKA MUS

x „Draugo“ administracija praneša, kad skelbimų, kaip mirties pranešimų, padėkų, užuojautų, kainos yra sulygintos pagal kitas kainas ir yra mažesnės, negu paskutiniu metu buvo siunčiamos už juos sąskaitos. Taip pat skubesnius skelbimus galima paduoti telefonu, o nesukubius geriau atsiųsti raštu, kad būtų mažiau klaidų.

x Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos seime Los Angeles, Calif., buvo išrinkta valdyba ateinančioms metams. Pirmininku perrinktas dr. Leonas Kriaučiūnas, I vicepir. – Petras Bučas, II vicepir. – Vida Jonušienė, sekr. – Eleonora Valiukienė ir izd. – Ona Daškevičienė.

x Chicagos skautininkai sueiga bus pas Bronę Vakoje, 6919 So. California Ave., birželio 2 d., pirmadienį, 7 val. vak. Skautininkai dalyvauti prašomos uniformuotos.

x Kristijono Donelaičio mokyklų mokslo metų užbaigimo iškilmes bus birželio 7 d. 10:30 val. ryto. Kviečiame tėvus ir svečius atsilankyti į paskutinę šių mokslo metų šventę. Ta šventė yra labai svarbi, nes visų mokslo metų darbas apvainikuojamas atestatais mūsų aštuntosios klasės mokiniams. Savo gausiu dalyvavimu parodysite jauniesiems, kad vertiname jų pastangas ir lituanistinę mokyklų darbą.

x Dr. Vladui Šimačiui padėkoti už ilgametį visuomeninį darbą ir jį pagerbti, jo 75-kių metų sukakties proga šių metų birželio mėn. 28 d., 6 val. vakare Lietuvių Tautiniuose namuose ruošiamas pobūvis. Rengimo komitetai sudaro: Angelė Katalienė – pirm.; nariai – Teodoras Blinstrubas, Grožvydas Lazauskas, Ignas Petrauskas, Joana Danilevičienė ir Viktoras Šimaitis. Bus vakarienė, akademinė dalis ir meninė programa. Visi maloniai kviečiami. Galima užsisakyti stalus ar pavienes vietas. Skambinti A. Katalienei telefonu 737-0928 arba Ign. Petrauskui – 925-1089. (pr.)

x Dux Magnus operos bilietai gaunami Vaznelių prekyboje, o taip pat ir teatro kasoje spektaklio dieną gegužės 31 Civic teatre Chicagos vidurmiestyje. Šia operą apie šv. Kazimierą sukompanavo Darius Lapinskas. (pr.)

x „Prieš bet kur užsakant paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą, matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Taip pat padarome paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą – brėžinius. Visada prieš statant į kapines, jūs apžiūrėsite ir įsitikinsite, kad paminklas padarytas, kaip Jūsų buvo pageidauta. Savininkai Lilia ir Vilimas Nelsonai, 445-6959. (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuostimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. VI 7-7747. (sk.)

ARAS
Dengiamie ir taisydamie visu rusiu
SLOGAS
Su aukštu patyrimu, esame
apdrausti. Pats prižiurim darba
ARYDAS KIEFA
717-1717
arba tarp 10 v. ir 8 v.
Tel. 431-9655

x Marijonų bendradarbiai birželio 7 d., šeštadienį, 3 val. p.p. Marijonų koplyčioje turės šv. Mišias ir maldas už ligonius. Visi kviečiami dalyvauti. Po pamaldų kviečiami visi į Marijonų salę kavutei.

x Sol. Slava Žiemelytė, atvažiuos iš Toronto dainuoti „Dux Magnus“ Chicagos Civic teatre šį šeštadienį, gegužės 31 d., repetuojama su kitais solistais naują operą. Gegužės 29 d., lydima Onos Ščiūkaičės, ji aplankė „Draugo“ redakciją, pasikalbėjo apie Toronto lietuvių ir savo kultūrinę veiklą Kanadoje.

x Tėviškės parapijos choro nariai Algimantas Kleinaitis, Martynas Trakis, Adas Endzinas ir Rudolfas Valdukaitis, Operos kviečiami, įsijungę savo balsais į mūsų Operos chorą ir juos girdėsime dainuojant „Viliaus Telio“ operos spektakliuose birželio tragiškųjų žudynių paminėjimo metu.

x Daiva Viktoraitė, Violetos Karosaitės vadovaujamos Crestwood baletu studijos šokėja, dalyvaus Lietuvių Operos statymoje „Viliaus Telio“ operoje. Ji ir anksčiau jau yra dalyvavusi mūsų Operos spektakliuose.

x Stasė Koronkevičienė, moteriškų drabužių kūrėja, organizatorių pakviesta į Putnamo seselių rėmėjų rengiamą kasmetinę madų parodą, sutiko parodoje dalyvauti. Jau nuo penktos madų parodos ji savo sukurtoomis originaliomis vakarinėmis suknelėmis puošia gražiasias modeliuotojas, ir dėl to Chicagos žiūrovų labai laukiama.

x A. a. Povilo Tautvaišo paminklo pašventinimas įvyks birželio 14 d., šeštadienį, 11 val. Draugai, šachmatininkai, korporantai, mažiekiečiai ir bendradarbiai kviečiami dalyvauti pašventinimo apeigose kapinėse ir po to vykstančiame pabendravime. Paminklas pastatytas šv. Kazimiero kapinėse, į pietvakarius nuo koplyčios, 4401 West 111th Street, Chicago, Ill., Section 62, block 18, lot 16, grave 10. K. B. (pr.)

x Norintieji komisu paruoti nedideles lietuviškas lėles su gražiais tautiniais rūbeliais mano krautuvėje **The Gift House**, senoviniame Long Grove miestelyje skersai gatvės nuo žymaus Village Tavern restorano, prašomi skambinti Indrei 312-634-8044. (sk.)

x Chicagos Vyčių rengiama Liepos 4-tos gegužinė, š.m. bus Pocių sodyboje Beverly Shores, Indiana. 2 autobusai bus parūpinti norintiems ir ta gegužinė nuvažiuoti. Paims jie žmones nuo šv. M. Marijos Gimimo ir Nekalto Prasidėjimo bažnyčią 9:30 v.r. Kelionė asmeniui kainuos 4 dol. Ten ir atgal. Pietūs prasidės 12 v. ir kainuos 5 dol. asmeniui. Rengimo komiteto pirmininkas yra Algirdas Brazis. Dėl rezervacijų skambinti reikia Emilijai Pakalniškienėi 376-6489. (sk.)

x Palikimas, 511 Nolton Ave., Willowsprings, Ill. Didelis, gražus mūro namas. Daug priedų. Abromaitis R/E, 1005 Porter St., Lemont, Ill. Tel. 257-6675. (sk.)

Žurnalistai PLB valdybos posėdyje. Iš kairės: Juozas Šlajus, Antanas Juodvalkis, Juozas Žygas, PLB vicepir. Milda Lenkauskienė, Vladas Būtenas ir Juozas Zemaitis. Nuotr. Jono Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

CHICAGOS ALTOS POSEDIS
Posėdį atidarė Chicagos Altos pirmininkas Vladas Šoliūnas. Posėdyje dalyvavo šie tarybos nariai: Edmondas Jasiūnas, Matilda Marcinkienė, Vytautas P. Dargis, Angelė Katalienė, Os-

x Liet. Montessori draugijos narės Birutė Dailidienė, Živilė Šilgaliene, Danutė Ripskienė ir Marytė Utz uoliai ruošia vaikiškiams gegužinė, kuri bus šį sekmadienį, birželio 1 d., St. Mary seminarijoje, Lemonte.

x Dux Magnus operos pastatymui Chicagoje aukovo po 100 dol. Prudencija Jokubauskienė ir Marius, Emilija Kielai. (sk.)

x TĖVŲ DIENOS šv. Mišių bei maldų novena prasidės birželio 6 d. ir tęsis iki 15 d., Marijonų koplyčioje prie „Draugo“. Ši novena skirta šv. Jėzaus Širdies garbei, meldžiant tėvams kūno ir sielos sveikatos, sėkmės darbuose, kantrybės kančioje, gi mirusiesiems – amžinosios laimės. Maloniai kviečiame įsijungti į šias ypatingas mūsų maldas. Savo tėvų, vyrų, uošvių ir senelių vardus siuskite: **Marian Fathers, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629.** (pr.)

x Vaikiškiams gegužinė įvyksta šį sekmadienį (birželio mėn. 1 d.) St. Mary Seminary, 1400 Main Street, Lemonte nuo 12-5 v.p.p. Bus vaikų dainos ir žaidimai, vaikų žaislų laimėjimai ir arkliauks pasijodinėjimas. Ruošia Amer. Liet. Montessori draugija ir mielai kviečia visus atsilankyti. (sk.)

x Bilietai į Dux Magnus operą bus parduojami Civic teatro kasoje gegužės 31 d., kelias valandas prieš spektaklį. Ta dieną iki pietų bilietai dar gaunami Vaznelių prekyboje. (sk.)

x Jaunučio Puodžiūno baletu studijos vakaras įvyks birželio mėn. 7 d. 7:30 v.v. Jaunimo centre. Programoje baletas Carnivals. Dalyvauja studijos mokiniai ir suaugusiųjų mankštos klasė. Kviečiame visus apsilankyti. (sk.)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill., Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę – Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766. (sk.)

karas Kremeris, Jūra Jasiūnienė, Ignas Andrašiūnas, Irena Sankus, Juozas Bagdžius, Juozas Blažys, Petras J. Buchas, Mečys Buženas, Stasys Mankus, Valeria Stanaitis ir Morkus Šimkus. Posėdyje svarstyta tragiškųjų birželio mėnesio įvykių minėjimo atliktų paruošiamųjų darbų reikalai. Nuspręsta minėjimą pradėti vėliavų pakėlimu prie šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios. Vėliavų pakėlimo iškilmes sutiko atlikti Vyt. Didž. šaulių rinktinė, vadovaujama Vladio Išganaicio, su kuriuo susisiektą telefonu ir tuo reikalu parašytas oficialus laiškas. Vėliavų reikalų rūpinasi valdybos sekretorė Angelė Katalienė.

Katalikų pamaldos įvyks šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Pamaldas atliks ir pamokslą pasakys vysk. V. Brizgys. Bažnyčios ir sales reikalai sutvarkyti su kun. A. Zakarausku. Taip pat susisiektą su parapijos choro vedėju A. Linu. Jis pažadėjo pasirūpinti, kad choras pagiedotų šiam įvykiui pritaikytas giesmes. Vainiką bažnyčioje sutiko parūpinti valdybos vicepirmininkė Teodora Kuzienė.

Evangelikų pamaldos bus „Tėviškės“ parapijos bažnyčioje ir jas atliks vysk. Anas Trakis, su kuriuo tuo reikalu susitarė telefonu. Akademiniai daliai atlikti pakviestas paskaitininkas Sibiro tremtinys inž. Povilas Vaičekauskas. Parapijos salę sutiko paruošti finansų sekretorė J. Jasiūnienė. Stalus paruoš tarybos narė V. Lenkevičienė. Aukų rinkimu rūpinasi išdėninkas O. Kremeris. Meninę programą sutiko atlikti Dainuojančių žemaičių vienetas. Programos ilgis tarp 15 ir 20 minučių. Dainos bus patriotinio ir religinio turinio. Visa programa bus atliktą veltui, išskyrus dešimt dolerių, kuriuos vadovas turės sumokėti savo pakaitalui sekmadienį (pavadojant jį kaip vargonininką).

Tame pat posėdyje buvo patvirtintos komisijos Spaudos – Ignas Andrašiūnas, Juozas Blažys ir Mykolas Pranevičius, Rezoliucijų – Vytautas Dargis, Ignas Andrašiūnas ir Matilda Marcinkienė. Pavergtu tautų – Vladas Šoliūnas, Kazimieras Oksas, Edmondas Jasiūnas ir Matilda Marcinkienė. Atstovu prie centro valdybos išrinktas Vladas Šoliūnas. Posėdis praėjo vieningai ir darbinga nuotaika.

Ign. Andrašiūnas

DŽIAUGSMAS STROLIŲ ŠEIMOJE

Fausto ir Teresės Strolių šeima aplankė geros žinios: vyriausias sūnus Povilas buvo išrinktas iškilniausiu „senior“ studentu net dviejuose Lewis universiteto departamentuose – filosofijos ir psichologijos. Balandžio 17 d. šv. Alberto koplyčioje jam buvo

įteikti specialūs pažymėjimai. Balandžio 12 d. Povilas dalyvavo Chicagos rajono mokslo tyrimo simpoziume, kur įvairių aukštųjų mokyklų teisejai už jo paskaitą jam įteikė „Merit of Excellence“ pažymėjimą.

Lewis universitetą lanko taip pat du jaunesni Povilo broliai – Tomas ir Jonas, kurie abu yra dekanų garbės studentų sąrašuose.

Jonas nuo 1985 m. rudens buvo WLRA FM, Lewis universiteto radijo stoties pranešėjas. Nuo š.m. balandžio 14 d. jis paskirtas tuo stoties Production Manager pareigoms.

Jauniausias sūnus Matas, bebaigiantis Marist gimnaziją, yra mokyklos garbės mokinio sąrašuose.

Visi sūnius baigė Dariaus ir Girėno pradinę lituanistinę ir trys vyresnieji Čicagos Aukštėsniąją lituanistinę mokyklas. Jauniausias ČALM dar tebelanko. – k.

PREZIDENTAS UŽ SAŽINĖS KALINIUS

Lietuvių Politinių kalinių sąjunga gavo raštą, adresuotą pirmininkui P. Naručiiui, iš Valstybės departamento. Direktoriaus Roland K. Kuchel atsako į raštą, siūstą prezidentui Reaganui kovo 18 d. dėl esančių dabar Sibire lietuvių politinių kalinių.

„Prezidentas ir Valstybės departamentas labai užjaučia Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių skausmą. Mes išnaudosime kiekvieną progą išreikšti susirūpinimą Sovietų persekiojamaisiais, o ypač politiniais sažinės kaliniais. Iteikta 42 lietuvių sažinės kalinių informa-

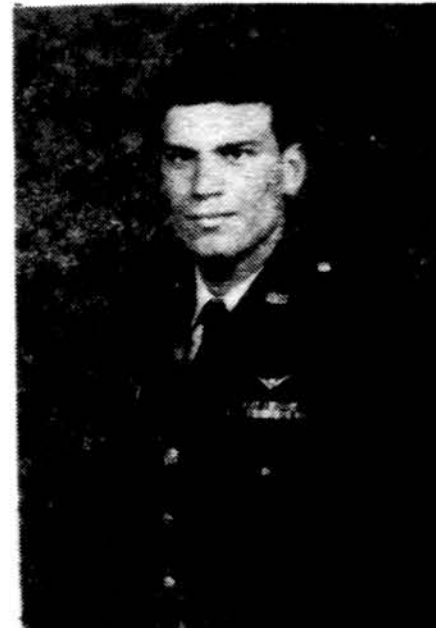
Muz. Faustas ir Teresė Stroliai su sūnumis Paulium, Tomu, Jonu ir Matu.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

– Dr. Konstancija Paprockaitė-Simaitienė iš New Yorko išvyko į Kanados sostinę Ottawą dalyvauti Tarptautiniame reabilitacijos medicinos gydytojų suvažiavime. Suvažiavimas prasidėjo gegužės 27 dieną ir baigsis gegužės 30 dieną.

– Jonas Glemža, Lietuvos kooperacijos kūrėjas ir Pieno-centro steigėjas, pirmininkas ir vyr. direktorius ateinančių metų vasario mėn. 1 d. švenčia savo šimtąjį gimtadienį. Yra rengiamas jam bendras pasveikinimas – adresas. Visi Pieno-centro bei Lietuvos kooperatinių pieno perdirbimo bendrovių bendradarbiai, kurie norėtų šiam pasveikinime dalyvauti, praneškite savo adresus: Jonas Daugėla, 27 Ocean Crest Dr., Ormond Beach, Fla. 32074.

– Ltn. Paulius Rastas baigė Iowos universiteto Ames, I., aeronautikos inžineriją su pasižymėjimu ir yra paskirtas į EURO-NATO žymią karo aviacijos pilotų skraidymo mokyklą Sheppard AFR Wichita Fall, Texas. Ltn. P. Rastas yra vet. gydytojas Dr. Rasto, gov. Madison, Wisc., sūnus.

– JAV LB krašto valdyba atstovais į Lietuvių Fondo pelno

skirstymo komisiją paskyrė dr. Petrą Kisielių, jaunosios kartos visuomenininką doktorantą Robertą Vitą ir rašytoją inž. Vytautą Volerą. Krašto valdybos vicepir. Bronius Juodelis, ilgas metus darbuosis pelno skirstyme, yra antrininkas ir pavaduos atstovus, jei kuris paskirtas atstovus dėl kokios priežasties LF posėdžiuose negalėtų dalyvauti.

ARGENTINOJE

– Vysk. Paulius Baltakis, OFM, lankydamas Argentinos lietuvius, aplankė įvairias lietuvių įstaigas. Ardrogue mieste aplankė Senelių Židinį, suteikė palaiminimą ir paskutinį patepimą. Ten pat aplankė ir vaivaini pas Birutes draugijos narius. Vyskupą pasveikino Vincė Gražulienė, o jos marti padainavo „Lietuva Brangi“, jos dukrelė ir sūnus taip pat padainavo keletą lietuviškų dainų. Taip pat vyskupas dalyvavo Argentinos Lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos posėdyje Aušros Vartuose. Kalbėjo Z. Juknevičius ir Lietuvių Centro atstovas V. Misiūnas. Vėliau aplankė Lietuvių Centra, kur buvo priėmimas, Lietuvių Susivienijimą ir Jaunimo draugiją. Kur reikėjo paaiškinimų, vertėjų pareigas ėjo N. Ruplėnas ir M. Kuncienė.

– „Spindulys“, Los Angeles tautinių šokių ansamblis, atvyksta liepos mėnesį ir liepos 11-15 dienomis lankysis Argentinoje. Atvyksta 35 šokėjai ir jų vadovė Ona Razutienė, taip pat prisideda būrys turistų apžiūrėti Argentinos.

– A. a. Anastazija Bakanytė-Aleksienė, sulaukusi 90 metų amžiaus, mirė balandžio 26 d. Val. Alsinoje. Buvo kilusi iš Rokiškio. Argentinoje gyveno nuo 1929 m. Su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. A. Steigvilas, palaidota balandžio 27 d. Nuliūdime liko sūnus Juozas Aleksa, duklė Anastazija de Sartin su vyru ir vaikai, duklė Ona Šeštakauskienė de Del Val ir trimis sūnumis. Velionė priklausė Gyvojo Rožančiaus draugijai.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-5162
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniai ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700
Pns.
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytėnis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2–8 val. vak.
Šeštadienį 9 v. r. iki 1 v. p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofc. 325-3157
Tel. Rez. 325-6562
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
VYTAS MISIULIS
79 W. Monroe, Suite 1024
Chicago, IL 60603
15601 S. Cicero
Oak Forest, IL
Tel. 263-0631, 236-1717
Valandos pagal susitarimą